

НАЙЛЕПШАЯ
ШМАТДЗЕТНАЯ
СЯМ'Я

Сямейная

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

ЯК СТАЛЕЛІ
Ў АМЕРЫКАНСКІХ
90-Х

16

21

САКАВІКА 2019 г.

ЧАЦВЕР

№ 53 (28920)

ЛІЧБА ДНЯ

36,5 %

уведзенага ў студзені — лютым жылля ў краіне пабудавана для маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, паведаміў Нацыянальны статыстычны камітэт. У студзені — лютым арганізацыі ўсіх формаў уласнасці пабудавалі 4,2 тысячы новых кватэр. Уведзена ў эксплуатацыю 480,4 тысячы кв. м агульнай плошчы жылля. Для грамадзян, якія стаяць на ўліку для паляпшэння жыллёвых умоў, уведзена ў эксплуатацыю 175,3 тысячы кв. м агульнай плошчы, або 36,5 % ад агульнага аб'ёму ўведзенага жылля. У сельскіх населеных пунктах уведзена ў эксплуатацыю 176,2 тысячы кв. м агульнай плошчы жылля, або 36,7 % ад агульнага ўводу па краіне.

ЗАХАВАЛЬНІКІ РОДНЫХ ВЫТОКАЎ

Каля вёскі Прасалы Шклоўскага раёна, на беразе невялікай рачулікі, дзе здавён бяжыць крынічны струменьчык гаючай вады, з мінулай восені працягваецца творчая, не пабаюся сказаць, эксклюзіўная будоўля. У чым яе сутнасць, арыгінальнасць і незвычайнасць, няцяжка здагадацца. Задума простая — культуралагічны, экалагічны і гістарычны «народны» праект пад назвай «Родная крынічка». Пачынаўся ён звычайна: аднойчы былыя аднавяскоўцы і сябрыкі сустрэліся і вырашылі, што ў Год малой радзімы яны зробіць для роднай вёскі падарунак — наведдуць адмысловы парадак на мясцовай крыніцы.

Калі мне давялося апынуцца на месцы будоўлі, каля крыніцы працавалі два майстры — вядомы на Магілёўшчыне разьбяр па дрэве Пятро ПЕЧАНЫКОЎ і цяперашні жыхар Шклова, чаканшчык па метале, сталяр і разьбяр Мікалай ПУНЧАНКА. Цікава, што яны абодва закаханыя і ў пазытчную музу — ствараюць вершы і песні.

— У нашай творчай брыгадзе працуюць і іншыя людзі — гэта Аляксандр Ромскі і Леанід Сімановіч, — кажуць Пятро і Мікалай пра сваіх аднавяскоўцаў. А яшчэ расказваюць і пра былога захавальніка крыніцы Рыгора Аладзьева. Менавіта яго — ветэрана вайны, першага пас-

ляваеннага рупліўца вясковай крынічкі, Пятро Печанькоў «увекавечыў» у дрэве, а скульптуру паставілі на ўваходзе ў комплекс — каб усе ведалі, хто такі дзядзька Рыгор.

Сваімі сіламі, на ўласныя грошы, майстры аднаўляюць старажытную крыніцу. Не засталіся без дабрадзеянага ўдзелу і жыхары суседніх вёсак Карзуны, Слабодка, Стараселле, Вышкава, на іх грошы набывалі будаўнічыя матэрыялы. Майстры паспелі ўжо вылажыць нішу для сцёку вады, зрабіць дах над крыніцай, узвесці ўваходную браму. Да лета крыніца будзе цалкам уведзена ў строй.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

КОРАТКА

• Экспазіцыя да 75-годдзя вызвалення Азарыцкіх лагераў смерці адкрылася ў музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

• Саўмін прызначыў прадстаўнікоў дзяржавы ў органах кіравання буйнымі ААТ.

• У Турцыі адкрылі самы вялікі ў Еўропе парк забаў.

• Рыбакоў, якія добраахвотна здадуць сеткі, вызваляць ад адказнасці.

• Мінскі метрапалітэн восенню плануе пачаць эксплуатацыю цягніка «Штадлер».

Рэха вайны

«Дзеці ў пясочніцах на касцях гуляць не будуць»

У Брэсце працягваюцца раскопкі на месцы былога гета. Падняты астанкі амаль тысячы чалавек

Аляксандр РАГАЧУК паказвае старыя будынкі «Прыбужскага квартала».

У самым цэнтры Брэста, куды прыйшоў інвестар, каб распачаць будаўніцтва квартала сучаснай жылой забудовы, працягваюцца раскопкі. Па стане на мінулы тыдзень ужо паднялі астанкі 990 чалавек. Раскопкі працягваюцца. Не выключаецца, што будзе выяўлена яшчэ адна вялікая магіла. Можа, так лёсу было заўгодна, каб напярэдадні вялікіх юбілейных святкаванняў усё гэта выявілася і рэшткі людзей нарэшце былі пахаваныя па-чалавечы...

СТАР. 13

Камунальныя стасункі

Цэтлікавы дзёгаць у пластыкавым мёдзе, або Новыя жыцці палімераў

і пластмасавая культура як паратунак ад смецця

Лаўкі, плітка для тратуара, плёнка на цяпліцу, вёдры, смеццевыя кантэйнеры... Усё гэта ў Беларусі вырабляецца з выкарыстаннем перапрацаваных палімераў. Аднак падарыць другое жыццё ўсім выкінутым у смецце пластыкавым рэчам, на жаль, немагчыма, бо

Фота Андрэя САФОНАВА.

шмат якія з іх не падаюцца другай апрацоўцы і едуць на свалкі. Замест пошукаў новых шляхоў пазбаўлення ад смецця лепш памяншаць утварэнне адходаў, якія нельга выкарыстаць ізноў, лічаць спецыялісты і раяць, як гэта рабіць. СТАР. 4

ISSN 1990 - 763X

19053

9 771990 763008

Заканатворчасць

ПЕРААДОЛЕЦЬ СТЭРЭАТЫПЫ І БАР'ЕРЫ

Абмяркоўваецца законапраект, які закране інтарэсы больш як паўмільёна чалавек

У красавіку ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу паступіць праект закона «Аб правах інвалідаў і іх сацыяльнай інтэграцыі». Ён аб'яднае ў сабе палажэнні двух дзеючых нарматыўных актаў — «Аб сацыяльнай абароне інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь» і «Аб папярэджанні інваліднасці і рэабілітацыі інвалідаў». Гэта неабходна, каб прывесці беларускае заканадаўства ў адпаведнасць з Канвенцыяй аб правах інвалідаў. Якія навацыі, што непасрэдна закранаюць інтарэсы 568,5 тысячы людзей з інваліднасцю, а таксама іх сем'і прадугледжаны? Разгледзім самыя асноўныя.

Супраць дыскрымінацыі

Устанаўліваецца забарона дыскрымінацыі па прыкмеце інваліднасці. Закон тлумачыць, што такое прамая і ўскосная дыскрымінацыя, і апісвае выпадкі, якія не падпадаюць пад гэтае паняцце. Напрыклад, абмежаванні, абумоўленыя асаблівымі ўмовамі працы, якія немагчыма змяніць з дапамогай разумнага прыстасавання, не будуць лічыцца дыскрымінацыяй па прыкмеце інваліднасці.

Таксама ў законапраекце з'явіцца шэраг новых тэрмінаў, сярод якіх «абілітацыя», «разумнае прыстасаванне», «універсальны дызайн», «асістыўныя прылады і тэхналогіі», «персанальны асістэнт інваліда», «ясная мова», «аўдыядэскрыпцыя» і іншыя.

Новаўвядзенні для МРЭК

Прадугледжана фарміраванне міжведамаснай персаніфікаванай базы даных па ўліку інвалідаў, у якую будуць уключаны звесткі аб групе інваліднасці, ступені страты здароўя, прафесійнай або агульнай працаздольнасці, аб абмежаваннях жыццядзейнасці, прычыне, тэрмінах і даце ўстанаўлення інваліднасці, індывідуальных рэабілітацыйных мерапрыемствах. Пра гэта расказала на грамадскім абмеркаванні новага законапраекта, ініцыяваным грамадскім аб'яднаннем «Белая Русь», **намеснік дырэктара па навуковай рабоце РНПЦ медыцынскай экспертызы і рэабілітацыі Дзіяна КАЗАКЕВІЧ.**

Таксама пашыраць пералік асоб, якія могуць прыцягвацца да работы МРЭК. У яго, акрамя медыкаў, уключаць спецыялістаў па сацыяльнай рабоце, прадстаўнікоў камітэтаў па працы, занятасці і сацыяльнай абароне абласных і Мінскага гарвыканкама, упраўленняў мясцовых адміністрацый.

Дарослым, старэйшым за 18 гадоў, якія будуць прызнаныя інвалідамі, будзе ўстанаўлена некалькі груп інваліднасці, дзеям — I—IV ступеняў страты здароўя.

Самі тэрміны ўстанаўлення інваліднасці засталіся ранейшымі, але ўдакладнены крытэрыі ўстанаўлення інваліднасці без ука-

зання тэрмінаў пераасведчання. Гэта датычыцца як дарослых, так і дзяцей. Вызначаны ўмовы пераасведчання асоб з інваліднасцю раней устаноўленага тэрміну дзеяння заключэння МРЭК або ў тых выпадках, калі інваліднасць устанаўліваецца без тэрміну пераасведчання. Гэта будзе ажыццяўляцца толькі на падставе заявы чалавека з інваліднасцю або яго законнага прадстаўніка ў пісьмовай форме, якая падаецца ў медыцынскую ўстанову.

Уведзены артыкул, які датычыцца рэабілітацыі і абілітацыі інвалідаў і ўключае такія напрамкі, як рэканструкцыйная хірургія, пратэзаванне, артэзаванне, санаторна-курортнае лячэнне, працоўная рэабілітацыя і інш.

Вызначана структура індывідуальных праграм рэабілітацыі асоб з інваліднасцю. Такія праграмы павінны змяшчаць агульныя даныя, інфармацыю аб умовах і характары працы, патрабаванні да арганізацыі спецыяльных умоў для атрымання адукацыі і для працы. Таксама прадугледжана стварэнне цэнтраў рэабілітацыі і абілітацыі людзей з інваліднасцю на рэспубліканскім і мясцовым узроўнях. Калі няма неабходнасці ўводзіць паўнаўладнасны цэнтр — іх падраздзяленні могуць стварацца на базе ўстаноў аховы здароўя, адукацыі або сацыяльнага абслугоўвання.

ЗА І СУПРАЦЬ

Пры грамадскім абмеркаванні новага законапраекта значныя дыскусіі вызвала прапанова выкарыстоўваць у нарматыўных прававых актах замест тэрміна «інвалід» — «чалавек з інваліднасцю». Меркаванні раздзяліліся...

Намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Аляксандр РУМАК:

— Паколькі дакумент называецца Канвенцыяй аб правах інвалідаў, то мы паўтарылі фармулёўку. Падчас працы над законапраектам мы абмяркоўвалі гэтую тэму з грамадскімі аб'яднаннямі. Слова «інвалід» можа асацыявацца з паняццем недасканаласці, сапраўды трэба, каб азначэнне не несла стыгмы. Але пакуль мы не атрымалі адназначнага адказу.

Па нашай просьбе Міністэрства замежных спраў звярнулася ў структуры ААН па прафесійны каментарый з гэтай нагоды з улікам сусветнай практыкі. Мы запэўнілі нашых сацыяльных партнёраў, што калі нам пацвердзіць неабходнасць выкарыстання тэрміна «людзі з інваліднасцю»,

Адукацыя — інклюзіўная, інфармацыя — даступная

Законапраектам прадугледжваецца забяспечыць для асоб з інваліднасцю інклюзіўную адукацыю на ўсіх узроўнях і навучанне на працягу ўсяго жыцця, даступнасць інфармацыі для людзей з парушэннем зроку і слыху (праз выкарыстанне перакладчыкаў мовы жэстаў, субцітраў, шрыфту Брайля, тактыльнай рэльефнай графікі, асістыўных прылад і тэхналогій), адаптацыю афіцыйных сайтаў дзяржаўных органаў і іншых арганізацый у інтэрнэце.

Вызначаны канцэптальныя падыходы да зместу навучальных праграм і стварэння безбар'ернага асяроддзя. Прапануецца ўкараніць паслугу персанальнага асістэнта, якая замацуе ўжо наяўную практыку дапамогі па суправаджэнні, паслугі асабістага перакладчыка мовы жэстаў.

Права на працу і самарэалізацыю

Нярэдкая праблема — дыскрымінацыя пры прыёме на работу. У Беларусі каля 200 тысяч чалавек з інваліднасцю знаходзяцца ў працаздольным узросце. Крыху больш за палову з іх па стане здароўя могуць працаваць, але на справе маюць работу толькі 56% ад гэтай

колькасці. Каб чалавек мог сябе рэалізаваць, у новым законе прадугледжваюцца механізмы пэўнага «прымусу» арганізацый, каб яны бралі да сябе людзей з інваліднасцю.

Для гэтага прапанаваны кватаванне рабочых месцаў інвалідаў і меры адміністрацыйнай адказнасці за парушэнне правоў гэтай катэгорыі грамадзян, у тым ліку за ўхіленне ад забеспячэння даступнасці аб'ектаў для іх.

Што гэта такое? Прадпрыемству, зыходзячы з колькасці работнікаў, будзе даводзіцца квата на працаўладкаванне людзей з інваліднасцю. «У многіх еўрапейскіх краінах усё большае распаўсюджанне атрымлівае практыка, калі чалавек з абмежаванымі магчымасцямі ўключаецца ў звычайныя працоўныя калектывы. Гэта спрыяе ў тым ліку змене меркавання ў грамадстве ў адносінах да такіх грамадзян», — упэўнены **намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Аляксандр РУМАК.**

Як лічыць **старшыня грамадскага аб'яднання «Белая Русь» Генадзь ДАВЫДЗЬКА**, сацыялізацыя датычыцца не толькі стварэння пэўнай інфраструктуры, але і пераадолення сацыяльных стэрэатыпаў у грамадскай свядомасці. Гэты законапраект, паводле яго слоў, мае вялікае сацыяльнае значэнне, паколькі накіраваны на тое, каб даць максімальна роўныя магчымасці людзям з абмежаванымі магчымасцямі.

«Інваліды» ці «людзі з інваліднасцю»?

то будуць аператыўна ўнесены змены ўжо на этапе разгляду законапраекта. Акрамя таго, наша міністэрства звярнулася ў аналагічныя дзяржаўныя органы Расіі і Украіны, якія таксама выкарыстоўваюць рускамоўны варыянт канвенцыі.

Але, на мой погляд, гэта не першарадная праблема ў пытаннях забеспячэння правоў людзей з інваліднасцю. Галоўнае — забяспечыць іх абарону ў грамадстве ад дыскрымінацыі, і не толькі відавочнай, але і ўскоснай.

Член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па працы і сацыяльных пытаннях Таццяна СТАРЫНСКАЯ:

— Я лічу, самае важнае — гэта што будзе ўнутры закона, наколькі ён дапаможа людзям. Не бачу нічога страшнага ў слове «інвалід». Людзі настолькі прывыклі да яго, што ўсё роўна будуць так называць тых, хто мае інваліднасць. Як, напрыклад, у 1994 годзе аддзельны сацзабеспячэння, або сабесы, перайменавалі ў аддзельны сацыяльнай абароны. Прайшло больш за

20 гадоў, але людзі і сёння завуць іх сабесамі.

Галоўнае, каб закон адбыўся, прайшоў усе стадыі і ўзгадненні і ў далейшым — няўхільна выконваўся.

Намеснік старшыні Беларускага таварыства інвалідаў Сяргей ДРАЗДОЎСКІ:

Мы ўсе ведаем, што мова вельмі моцна рэгулюе нашы адносіны. Сацыялогія кажа, што проста называнне чалавека нейкім няправільным чынам прыводзіць да пагаршэння адносін да яго. Параўнайце, напрыклад, словы «чыноўнік» і «чыноўша». Таму для нас гэта прынцыповае пытанне.

Практычна ўсе арганізацыі людзей з інваліднасцю ў адзін голас заявілі: давайце памяняем азначэнне «інвалід» на «чалавек з інваліднасцю». Калі гэта на самай справе такое нязначнае пытанне, як кажуць нашы чыноўнікі, дык проста ўлічыце наша меркаванне. Па вялікім рахунку гэта словазлучэнне ўжо прыжылося, стала прымальным пры звароце. Выдатна, давайце замацуем. Мы разумеем, што гэта не вырашыць усіх праблем

і якасць жыцця глабальна не палепшыць, але гэта адзін з абавязковых крокаў, якія неабходна зрабіць у дадзеным кірунку.

Камітэт ААН ужо двойчы заявіў у дачыненні да Расіі і Украіны, што словы «інвалід» і «чалавек з абмежаванымі магчымасцямі» ўжываць не зусім дарэчы. Больш карэктнымі фармулёўкамі з'яўляюцца «чалавек з інваліднасцю» і «чалавек з асаблівымі патрэбамі». Наогул, Канвенцыя аб правах інвалідаў пабудавана па прынцыпе «нічога пра нас без нас». Праблема складаная, і ў шэрагу прыватных выпадкаў можна назіраць сітуацыю, калі ніхто, акрамя чалавека з інваліднасцю, не можа лепш ведаць, якім чынам можна больш прымальна гарантаваць яго правы.

За словам «інвалід» губляецца сутнасць чалавека, застаецца толькі набор патрабаванняў, ільгот, абавязкаў з боку чыноўнікаў. Але чалавека за ім не відаць, і ў гэтым вялікая праблема. Таму можна яго не клікаць ні на якія абмеркаванні, не пытаць і наогул вырашыць усё за яго...

Святлана БУСЬКО.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Такаеў заступіў на пасаду прэзідэнта Казахстана

Учора раніцай Касым-Жамарт Такаеў прынёс прысягу і заступіў на пасаду прэзідэнта Казахстана. Напярэдадні Нурсултан Назарбаеў заявіў, што пакідае пасаду кіраўніка дзяржавы. Свае паўнамоцтвы — да выбараў новага прэзідэнта — ён перадаў Такаеву, які да гэтага быў старшынёй сената. Выбары ў Казахстане запланаваны на 2020 год.

Цырымонія прынясення прысягі адбылася ў ходзе сусмеснага пасяджэння дзвюх палат парламента краіны. Кіраўнік Цэнтральнай выбарчай камісіі Берык Імашаў уручыў Такаеву пасведчанне прэзідэнта, штандар і ордэн.

Рашэнне Назарбаева Такаеў назваў валявым і прадиктаваным «меркаваннямі вышэйшага парадку» і «сапраўдным клопам пра будучыню».

«Планую накіраваць свае веды і вопыт на забеспячэнне пераемнасці стратэгічнага курсу елбасы (лідара нацыі, Назарбаева. — **Заўв. рэд.**)», — сказаў ён.

Таксама Такаеў уганараваў Назарбаева знакам адмысловай адзнакі «Залатая зорка» і званнем «Народны герой». Акрамя таго, ён прапанаваў перайменаваць сталіцу з Астаны ў Нурсултан.

Тым часам, паведамліла агенцтва ТАСС, экс-старшыня камітэта па міжнародных адносінах, абароне і бяспецы Сената (верхняй палаты парламента) Казахстана Дарыга Назарбаева (старэйшая дачка Нурсултана Назарбаева) у сераду па выніках галасавання абрана старшынёй Сената.

Вялікабрытанія накіравала ЕС запыт аб пераносе Brexit на 30 чэрвеня

Аб гэтым гаворыцца ў пісьме, накіраваным прэм'ер-міністрам Вялікабрытаніі Тэрэсай Мэй старшыні Еўрапейскага савета Дональду Туску. Пра гэта паведамліла тэлеканалу Sky News крыніца ў брытанскім урадзе.

Як растлумачылі ў канцылярыі Мэй вяшчальнай карпарацыі Бі-бі-сі, пытанне аб адтэрміноўцы на працяглы перыяд не стаіць на парадку дня. Прэм'ер «не стане прасіць аб падобнай адтэрміноўцы», адзначаецца ў паведамленні. «Ёсць магчымасць даць парламенту крыху больш часу для ўзгаднення далейшых дзеянняў, але брытанцы чакаюць рашэння вось ужо амаль тры гады, — казалі крыніцы. — Грамадзяне краіны засмучаны няздольнасцю парламента прыняць яго, і прэм'ер-міністр падзяляе іх расчараванне».

НАТА адмовілася каментавачь словы Трампа аб магчымасці прыёму ў альянс Бразіліі

У штаб-кватэры НАТА адмовіліся каментавачь заяву прэзідэнта ЗША Дональда Трампа аб магчымасці прыёму ў Паўночнаатлантычны альянс Бразіліі. Пра гэта ТАСС паведамлілі ў прэс-службе НАТА.

«Наконт гэтага пытання мы рэкамендуем звярнуцца да ўладаў ЗША», — заявілі ў штаб-кватэры.

Раней Трамп падчас сустрэчы з прэзідэнтам Бразіліі Жаірам Балсанару ў Белым доме заявіў у адказ на пытанне аб магчымым членстве Бразіліі ў Паўночнаатлантычным альянсе, што бакі «рашуча разглядаюць гэта і ў значнай ступені схіляюцца да гэтага».

У БІЗНЕС-АСЯРОДДЗІ ЎЗРОС АПТЫМІЗМ

У ІТ-сферы Беларусі плануецца стварэнне 2,5 мільёна рабочых месцаў

Дыялог прадпрымальніцтва і ўлады становіцца больш шчырым — пра гэта сведчаць вынікі 14-га Індэкса дзелавога аптымізму ў Беларусі. Праведзенае анкетнае апытанне 523 прадпрымальнікаў з усіх рэгіёнаў краіны паказала, што ўзровень іх даверу ўзрос. **Не нашмат: з 0,14 у лютым 2018-га да 0,15 у сакавіку 2019-га, але ж гэта адна сотая — паказчык станоўчай тэндэнцыі пасля некалькіх гадоў адмоўных паказчыкаў.**

Патрэбнасці, праблемы і прапановы бізнес-супольнасці абмеркавалі ўчора ў Мінску ўдзельнікі І Рэспубліканскага дзелавога форуму «Развіццё прадпрымальніцтва ў Беларусі: стратэгія і тактыка». Ключавое мерапрыемства ІV Тыдня беларускага прадпрымальніцтва эксперты ўжо назвалі гістарычнай падзеяй, бо разам з усімі галінамі дзяржаўнай улады абмеркаваны таксама праект Нацыянальнай платформы бізнесу Беларусі на 2019—2020 гады «Будучыня бізнесу — будучыня краіны».

Беларускі сярэдні клас мусяць стаць моцным і крэатыўным. Так, у выніку супрацоўніцтва мясцовых суб'ектаў з ІТ-кампаніямі ў наступныя

17 гадоў запланавана стварэнне 2,5 мільёна рабочых месцаў. Мэта — вытворчасць да 80 % валавога ўнутранага прадукту з дапамогай малага і сярэдняга бізнесу. І гэта дасягальны паказчыкі, упэўнены старшыня (су-старшыня) рэспубліканскай канфедэрацыі прадпрымальніцтва, старшыня клуба «Беларусь — ІТ-краіна-2050» Ігар Мамоненка.

Для эфектыўнай працы ў кожным буйным населеным пункце павінны быць створаны цэнтры развіцця прадпрымальніцтва, а ад мясцовых уладаў чакаюць кропкавай дапамогі, а не абмеркавання макраэканамічных праблем. Гэта падкрэсліў **старшыня прэ-**

зідыума рэспубліканскай канфедэрацыі прадпрымальніцтва **Уладзімір КАРАГІН.**

Прыярытэтнымі кірункамі ў рэфармаванні дзелавога клімату краіны ў 2019 годзе прапанавана лічыць добра-сумленную канкурэнцыю, рэгулярную канкурэнтна-здольнасць, партнёрства буйнога і малога бізнесу як аснову эканамічнай бяспекі, падаткавую канкурэнтна-здольнасць, інстытуцыйную і тэхналагічную мадэрнізацыю, адказнае партнёрства.

Пры падрыхтоўцы Нацыянальнай платформы бізнес-супольнасць пагадзілася, што ў 2019 годзе Беларусь сутыкаецца з сур'ёзнымі ўнутранымі і знешнімі выклікамі, а ключавы фактар для процістаяння — эканамічная свабода. Уладзімір Карагін лічыць яе самым важнымі нематэрыяльным актывам. Буйны прыватны бізнес — самы надзейны, якасны і перспектывны інстытут для дасягнення ў Беларусі хуткага, доўгатэрмі-

новага эканамічнага росту.

Як падкрэсліў **старшыня Пастаяннай камісіі па эканамічнай палітыцы Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Уладзіслаў ШЧЭПАЎ,** значная частка законапраектаў, што разглядаюцца на кожнай сесіі, так ці інакш звязаная з эканомікай і прадпрымальніцтвам. Мэты ў заканадаўцаў і бізнесу аднолькавыя — ствараць для грамадзян магчымасці. І магчымасці роўныя, бо выпускнік сельскай школы хоча працаваць і зарабляць не менш за жытара горада-мільённіка.

У форуме ўзялі ўдзел прадстаўнікі мясцовай улады з 60 рэгіёнаў, а таксама актыўныя юнакі і дзяўчаты Беларусі. Дарэчы, для іх гэта не апошняе магчымасць павучыцца ў кампетэнтных спецыялістаў: пасля заканчэння Тыдня беларускага прадпрымальніцтва 25 сакавіка пачнецца Тызень фінансавай адукацыі для дзяцей і моладзі.

Варвара МАРОЗАВА.

Пасля «Вялікай размовы»

Стадыён будзе!

Пытанне задаў Сяргей Балабанаў са Скідзеля. Яго, як спартсмена, хвалюе праблема спартыўных збудаванняў у горадзе-спутніку Гродна. На яго думку, для гэтых мэт можна выкарыстаць пустыя будынкі. Таксама для заняткаў футбалам у зімовы час патрэбны адпаведны спартыўны павільён.

У абласным упраўленні спорту і турызму паведамілі, што гарадскі стадыён у Скідзелі плануецца рэканструяваць у 2020 годзе. На адноўленым аб'екце з'явіцца сучаснае футбольнае поле, беговыя дарожкі, сектары для заняткаў лёгкай атлеткай. Будуць абсталяваны пляцоўкі для гульнявых відаў спорту і іншыя збудаванні. Самае галоўнае — будзе новая спартыўная зала. Яна ўзводзіцца разам з рэканструкцыяй ЦШ № 1 Скідзеля. Работы будуць завершаны сёлета ў жніўні.

А вось прыстасаваць пустыя будынкі пад спартыўныя аб'екты, як прапануе жыхар Скідзеля, пакуль не атрымаецца. Тлумачэнні накіт гэтага даў **старшыня гарадскога выканаўчага камітэта Аляксандр ЛАЗАВІК.** Ён паведаміў, што пустыя аб'екты, у тым ліку былая мэблевая крама, знаходзяцца ва ўласнасці мясцовага спажывецкага таварыства, таму гарадскія ўлады не могуць імі распараджацца. Але пры жададні будынкі можна выкупіць альбо арандаваць.

Наяўнасць спартыўных аб'ектаў актуальна для Скідзеля. Тут існуе дзясятка спартыўных секцый, а бейсбольная каманда «Цукровы шторм» вядомая на ўсю краіну.

Усяго ў вобласці 3,5 тысячы спартыўных аб'ектаў. Летась уведзена, будуюцца спарткомплексы ў Навагрудку і Астрадаўцы. Ёсць планы па рэканструкцыі басейнаў у Смагоні і Мастоха.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ФАКТЫ

ТРАНСПАРТНЫ ЗБОР БУДЗЕМ ПЛАЦІЦЬ ПА-НОВАМУ

Праект указа аб змене плацяжоў за ўдзел у дарожным руху ўнесены ў Адміністрацыю Прэзідэнта.

Як паведаміў учора **намеснік міністра фінансаў Дзмітрый КІЙКО,** праект указа аб змене плацяжоў за ўдзел у дарожным руху ўжо ўнесены на разгляд у Адміністрацыю Прэзідэнта, перадае карэспандэнт **БелТА.**

«Адпаведны праект указа адпраўлены ў Адміністрацыю Прэзідэнта, мы чакаем вынікаў разгляду», — сказаў Дзмітрый Кійко.

Асноўныя падыходы, прапанаваныя Мінфінам і падтрыманыя ўрадам, — адвезаць транспартны збор ад тэх-агляду і прадугледзець магчымасць яго выплаты па месяцах, гэта значыць, непасрэдна ў той перыяд, калі ўласнік карыстаецца транспартным сродкам.

Як паведамлялася, праект указа, які выносіўся на грамадскае абмеркаванне, прадугледжваў, што замест дзяржпошліны за выдачу дазволу на допуск да ўдзелу ў руху з фізічных асоб уводзіцца плата за ўдзел у дарожным руху. Стаўкі платы ўстанавяць у базавых велічынях, яны будуць залежаць ад віду транспарту. Прадугледжаны таксама новыя тэрміны аплаты і скідкі, фотафіксацыя парушэнняў. Меркавалася, што новыя правілы могуць уступіць у сілу з 1 красавіка.

ВАМ — У «ПАРК СЯМЕЙНЫХ ДРЭВАЎ»

Рэспубліканскі праект з такой назвай распачаўся з Брэста.

Першая алея з удзелам дзесяці самых актыўных, творчых і спартыўных сем'яў абласнога цэнтра закладзена ў парку 1100-годдзя горада.

Удзельнікі акцыі высадзілі саджанцы ліп, якія стануць своеасаблівым сімвалам сямейнага дабрабыту, любові і вернасці. Бо нездарма славяне ўшаноувалі ліпу як святое дрэва, як дрэва-маці, што дорыць сваім дзецям усё неабходнае. Кожная сям'я прымацавала на дрэва імяную шылдачку, дзе пазначаны члены сям'і, дата стварэння сям'і або іншыя важныя даты і падзеі. Плануецца,

ПАДЗЕІ

што ўдзельнікі акцыі будуць даглядаць свае дрэвы, перадаючы іх у «спадчыну» з пакалення ў пакаленне.

У сакавіку — красавіку праект «Парк сямейных дрэваў» пройдзе ў кожным рэгіёне Брэсцкай вобласці. Пінск і Баранавічы наступнымі падхопляць эстафету па пасады сямейных паркаў і алей.

Асноўнымі арганізатарамі праекта выступаюць Брэсцкі абласны камітэт БРСМ і Брэсцкі абласны камітэт прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя пры падтрымцы гарадскога выканаўчага камітэта.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПА РАСКЛАД ЛЕКЦЫЙ — У САЦЫЯЛЬНУЮ СЕТКУ

Унікальны тайм-бот для сацыяльнай сеткі «УКантакце» https://vk.com/timebot_sb распрацавалі чацвёртакурснікі Інстытута бізнесу БДУ. Ідэя належыць Раману Шабановічу, а тэхнічная рэалізацыя — Андрэю Таўкіну.

Інфармацыя на тайм-бот паступае з сервера сайта Інстытута бізнесу БДУ. З дапамогай рэсурсу студэнты і выкладчыкі цяпер могуць аператыўна даведацца пра час заняткаў у любы дзень тыдня. Для гэтага ім дастаткова выбраць каманду «Расклад», увесці нумар групы, і тайм-бот паведаміць ім пра час, месца правядзення заняткаў, а таксама імя лектара. Акрамя таго, рэсурс змяшчае каманду «Выкладчык»: анлайн-памочнік можа паказаць графік любога выкладчыка па заяўленым прозвішчы. Таксама ў карыстальнікаў ёсць магчымасць падпісацца на рассылку абвестак.

Па дапамогу да рэсурсу штодня звяртаецца каля 500 студэнтаў Інстытута бізнесу БДУ. Паслугі віртуальнага памочніка абсалютна бясплатныя, неабходна толькі зарэгістравацца ў сацыяльнай сетцы «УКантакце». У перспектыве распрацоўшчыкі дапоўняць рэсурс новымі магчымасцямі. Таксама яны гатовы ўкараніць тайм-бот для студэнтаў іншых факультэтаў і вышэйшых навучальных устаноў.

У найбліжэйшы час плануецца наладзіць узаемадзеянне метадыстаў са студэнтамі напрамую. Гэта дазволіць аператыўна атрымліваць інфармацыю аб непрадбачаных зменах у раскла-

НАВІНЫ

дзе, а таксама падзеях і мерапрыемствах у БДУ.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ВЫПІЛІ ТАСОЛ І ШКЛОАЧЫШЧАЛЬНІК

У Гродзенскай вобласці трое мужчын памерлі ад атручэння тэхнічнай вадкасцю.

Найбольш трагічны выпадак адбыўся ў Лідзе. Пасля таго як удалося адчыніць закрытыя знутры дзверы, у кватэры былі знойдзены целы двух мужчын. Таксама тут знаходзіліся пластыкавыя каністры, згодна з этыкеткамі — са шклоамывальнікам. Пры гэтым у адной частка вадкасці адсутнічала, а пустая пластыкавая ёмістасць, знойдзеная ў кватэры, утрымлівала рэзкі хімічны пах.

Літаральна на другі дзень ужо ў Іўеўскім раёне былі дастаўлены ў бальніцу двое мужчын, адна з якіх у хуткім часе памёр. Аказалася, што яны выпілі тасол. Пры гэтым было ўстаноўлена, што напярэдадні яны разам з двума іншымі знаёмымі таксама ўжывалі гэтую тэхнічную вадкасць. У выніку — смерць аднаго з мужчын і бальнічны ложка для другога.

Па выпадках у Лідзе і Іўі праверку вядуць райаддзелы Следчага камітэта сумесна з органамі ўнутраных спраў, паведаміў афіцыйны прадстаўнік УСК па Гродзенскай вобласці Сяргей Шаршаневіч. Вядзецца апытанне родных і знаёмых атручаных. Прызначаны судовы-медыцынскія экспертызы ў адносінах да памерлых і пацярпелага, а таксама судовы-хімічныя экспертызы для высвятлення саставу вадкасці з двух месцаў здарэння.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Блізкая ўлада

Ідэолаг — універсальны работнік

На калегіі галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Брэсцкага аблвыканкама абмеркавалі новыя формы работы з насельніцтвам. Начальнік галоўнага ўпраўлення Таццяна ГАГАКАВА расказала, як вядзецца гэта работа ў раёнах, на асобных прадпрыемствах, у арганізацыях.

Перш чым правесці сустрэчу ў працоўным калектыве, праводзіцца маніторынг праблем і пытанняў, якія хвалююць людзей. Напрыклад, у Івацэвіцкім раёне гэта работа вядзецца праз сайт раённай газеты «Івацэвіцкі веснік». Там кожны месяц праводзяцца апытанні, змяшчаюцца анкетны. Гэта дапамагае ведаць меркаванні людзей, выяўляць праблемы, якія найбольш актуальныя для той ці іншай мясцовасці. Пінскі гарвыканкам праводзіць інтэрнэт-галасаванне ў сацыяльных сетках.

У ходзе калегіі ідэолагі адзначалі неабходнасць інфармацыйнага суправаджэння многіх знакавых падзей, юбілейных дат, грамадска-палітычных кампаній гэтага года. Як вядома, сёлета працягваецца праект пад назвай Год малой радзімы, Беларусь адзначае 75-годдзе вызвалення, чакае II Еўрапейскай гульні, рыхтуюцца да пераліку насельніцтва. Брэсцкія ідэолагі справай гонару лічаць дастойна адзначыць 1000-гадовы юбілей Брэста, 80-годдзе ўтварэння вобласці.

Памочнік Прэзідэнта — інспектар па Брэсцкай вобласці Анатоль МАРКЕВІЧ, які прымаў удзел у рабоце калегіі, адзначыў асаблівую ролю работнікаў гэтай сферы: «Ідэалагічны работнік — універсальны работнік. Ён павінен адчуваць настрой і патрэбы людзей, умець уплываць на сітуацыю». **Намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Генадзь БАРЫСЮК** падкрэсліў асаблівую важнасць якаснай інфармацыйнай работы з насельніцтвам.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Далучайцеся

Узнагарода шукае пераможцу

Абвешчаны дваццаць першы конкурс на саісканне прэміі ўрада Беларусі за дасягненні ў галіне якасці.

Яна прысуджаецца юрыдычным асобам незалежна ад формай уласнасці за дасягненне значных вынікаў у галіне якасці і канкурэнтназдольнасці прадукцыі, паслуг або работ, укараненне інвацыйных тэхналогій, метадаў менеджменту, а таксама эфектыўнае і сацыяльна адказнае вядзенне бізнесу.

Прэмія прысуджаецца арганізацыям з колькасцю працоўных да 250 чалавек, ад 250 да 1500, а таксама звыш 1500 супрацоўнікаў па пяці кірунках, а менавіта: вытворчасць нехарчовай прадукцыі бытавога прызначэння, вытворчасць харчовай і сельскагаспадарчай прадукцыі, вытворчасць прадукцыі вытворча-тэхнічнага прызначэння (акрамя ўзбраення і ваеннай тэхнікі), аказанне паслуг і выкананне работ, выкананне работ і аказанне паслуг у галіне будаўніцтва.

Вызначэнне пераможцаў — у два этапы: па выніках праверкі прадстаўленых матэрыялаў і шляхам правядзення экспертызы на месцах.

Заяўкі і матэрыялы падаюцца да 1 чэрвеня 2019 года ў сакратарыят камісіі, якая сфарміраваны пры Дзяржаўным камітэце па стандартызацыі.

Неабходныя кансультацыі можна атрымаць у Беларускай дзяржаўнай інстытуце стандартызацыі і сертыфікацыі: 220113, Мінск, вуліца Мележа, 3. Тэлефон: +375 17 269 69 64.

Падрабязная інфармацыя аб конкурсе размешчана на інтэрнэт-сайтах Дзяржстандарта (www.gosstandart.gov.by/) і сакратарыята конкурсаў у галіне якасці (www.quality.by/).

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

Цэтлікавы дзёгаць у пластыкавым мёдзе

Выкарыстоўваць нельга выкінуць

Як вядома, палімер — адзін з самых шкодных відаў другасных матэрыяльных рэсурсаў (ДМР), аднак агулам казаць, што пластык — гэта шкодна, і ад яго выкарыстання трэба пазбаўляцца, няправільна.

Напрыклад, вырабы для ўпакоўкі харчовых прадуктаў — фасавачныя пакеты перш чым трапіць у крамы, праходзяць праз жорсткія нормы і рэгламенты якасці. Але гэта датычыцца поліэтылену высокага ціску — адзінага палімера, які вырабляюць у Беларусі. Астатнія ж віды поліэтылену — гэта экспарт,

(ЖКГ) краіны», на яго думку, вельмі актуальны дакумент. Ён датычыцца некалькіх тэм, якія закранаюць амаль усе кірункі дзейнасці прадпрыемства. Гэта вытворчасць палімерных вырабаў для кантакту з харчовай прадукцыяй. Стварэнне труб для водазабеспячэння, што адпавядае кірунку па павышэнні якасці вады. Перапрацоўка палімераў і выраб з іх новай прадукцыі.

Менавіта павелічэнне жыцця прадукту праз сістэму рэцыклінгу, калі выкарыстаны палімер перапрацоўваюць і з атрыманай сыравіны вырабляюць новы тавар, адзін з самых актуальных кірункаў сучаснай работы завода ў экалагічным плане.

вае выраб амаль цалкам, — увогуле бяда. Абсталяванне па сарціроўцы проста адкідае такую тару, а ўручную здымаць такія «панчохи» эканамічна зусім немэтазгодна. З гэтай прычыны ў многіх краінах ПВХ і забаронена для выкарыстання, і кіраўніцтва завода пластыкавых вырабаў таксама будзе прапаноўваць, каб такія ж заканадаўчы акт быў прыняты і ў Беларусі.

— Кепска, нават калі на пакеце маецца нейкая наклеяка. Зроблены з поліэтылену высокага ціску выраб можна выкарыстаць паўторна, а кожная этыкетка — гэта ўжо лыжка дзёгцю ў бочцы пластыкавага мёду, — кажа Уладзімір Казлоўскі.

дзе галоўны арыенцір кошт, а не экалагічнасць.

— Нам неабходна развіваць пластыкавую культуру вырабу і выкарыстання прадукту. Кожны можа вырашыць, ці набываць яму тое, што не перапрацоўваецца, і ў вытворцы не будзе шанцаў рабіць такі прадукт, калі яго не будуць купляць, — мяркуе дырэктар АТ «Барысаўскі завод пластыкавых вырабаў» Уладзімір КАЗЛОЎСКІ. — Нам неабходна абараніць зямлю і забараніць увоз і выраб прадукту, які не перапрацоўваецца.

Дырэктыва № 7 «Аб удасканаленні і развіцці жыллёва-камунальнай гаспадаркі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ПЭТ-бутэляк і ПВХ-этыкетка, пакет і наклеяка

— Палімеры можа і трэба выкарыстоўваць у жыцці, аднак так, каб гэта было па крузе, каб у ланцужку рэцыклінгу не было перарываў. Аднак яны ёсць, — кажа кіраўнік прадпрыемства. — ПЭТ-бутэляк, напрыклад, можна перапрацаваць на шматкі, і ў нашай краіне гэта робяць, адно не вырабляюць з іх гатовага прадукту. А вось этыкетку ПВХ, якую нярэдка клеяць на тару, перапрацаваць нельга. Пры гэтым яе дадатковае змыванне і адзіранне ад бутэляк і ўдаражае працэс.

Бутэляк, апрануты ў этыкетку «панчоха», якая абгорт-

Часта ў тавары змешваюць палімеры, прыдатныя для перапрацоўкі, і непрыдатныя. Напрыклад, аднаразовыя талеркі, лыжкі, відэльцы, нажы, кубачкі, якія прадаюцца ў пакеце. З посуду атрымаецца другасная сыравіна, а з яго ўпакоўкі — не. Таму купляць пластыкавы посуд лепш па асобку, без тары, так і танней, дарэчы, раіць кіраўнік прадпрыемства. Не перапрацоўваюцца і прыгожыя яркія саломінкі для катэйляў. Менш прывабныя і больш дарагія — можна, пра гэта і на іх упакоўцы напісана. Упакоўка з падчыпсаў, зефіру, прадуктаў хуткага гатавання — таксама прамыя жыхары звалка.

Другасны палімер — гранула — новы тавар

Поліэтылен прыйшоў да нас з Еўропы ў 60-я гады мінулага стагоддзя, у час развіцця пластыкасы. Цяпер у Беларусі ствараецца каля 300 тысяч тон палімераў, з якіх перапрацоўваецца каля 86 тысяч тон, хоць магучаснасць у краіне хапае на 90 тысяч. Напачатку работы па вырабе прадукцыі з ДМР на барысаўскім заводзе выкарыстоўвалі 4-5 % такой сыравіны, а ўжо летась яе стала 30,2 %. На перапрацоўку прадпрыемства

купіла ў 2018 годзе амаль 4000 тон палімераў. Завод, дарэчы, працуе кругласутачна, абсталяванне адпачывае толькі па выхадных.

Другасную сыравіну ў пэўных прапарцыях тут даюць пры вырабе многіх тавараў. Плітку для тратуараў, напрыклад, на 95 % «гатуюць» з ДМР. Яна вытрымлівае нагрузку ў пяць тон, аднак у краіне пакуль не вельмі распаўсюджаная. Тое ж датычыцца і пластыкавых люкаў, трываласцю да 1,5 тоны, якія ўжываюцца больш у Еўропе, чым дома. Штомесяц адна-дзве фуры ідуць за мяжу.

Дырэктар запрасіў журналістаў на ўласныя вочы пабачыць, як робіцца прадукцыя з выкарыстаннем другаснай сыравіны, і правёў па прадпрыемстве экскурсію. Спачатку мы апынуліся на участку па вытворчасці прадукцыі метадам ліцця пад ціскам, дзе «гатуюць» плёнку.

Пабачылі мы, і як на заводзе робіцца поліэтыленавая «вопратка» для труб. З іх тут, дарэчы, склалі эксклюзіўную пясочніцу. Па форме нагадвае ніжнюю частку хаткі з бяровенняў, прада, у адрозненне

ад сапраўднага дрэва гэтыя дэталі ніколі не сапсуюцца і не зламаюцца, іх нават кавадлам не разбіць. А адну з дэталей для пластыкавай лаўкі, якая на 100 % робіцца з ДМР, журналістам нават дазволілі спрэсаваць самастойна.

Перш чым апынуцца на лініі сарціроўкі поліэтыленавага смецця, трапляем у поліэтыленавы лабірынт. На вуліцы тут захоўваецца месячная норма адходаў для работы лініі.

— Матэрыял сюды трапляе самай рознай ступені забруджанасці, — кажа Уладзімір Казлоўскі. — Апроч таго, у цюках з сабраным асобна пластыкавым смеццем на завод можа трапіцца што заўгодна: цагліны, абутак, камяні... Таму на лініі сарціроўкі ўручную адбіраюць з поліэтыленавых адходаў лішкі і палімеры, якія нельга перапрацаваць.

Другасная сыравіна тут мыецца ад бруду, драбніцца на гранулы, зноў мыецца, адціскаецца і сушыцца. І ўжо пасля з такой сыравіны робіцца новы поліэтылен. Працэс гэты несупынны. Абсталяванне, кажуць, апошні раз выключалі толькі на Новы год.

Ірына СІДАРОК, фота Андрэя САЗОНАВА.

Аўто

ГАЛАСУЕМ РУБЛЁМ

Яна называецца Geely SX11 — гэта сучасны красавец, які арыентаваны на маладзёжную аўдыторыю. Пра гэта заявіў Генадзь Свідзерскі, выконваючы абавязкі генеральнага дырэктара СЗАТ «БелДжы».

Такім чынам, у планах: у другой палове 2019 падрыхтаваць 100 мадэляў SX11, каб высветліць, ці будзе сярод беларускага насельніцтва попыт на гэтыя аўто. Дарэчы, гэтая машына абсталявана фірменнай модульнай платформай ВМА, якая дазваляе выкарыстоўваць як традыцыйны рухавік унутранага згарання, так і гібрыдную сілавую ўстаноўку.

Яшчэ ў планах завода — правесці пошук і на рэстаўлінгавы седан прадстаўніцкага класа Emgrand GT. Такім чынам, калі стане зразумела, што мадэль папулярная і іх гатовыя купляць, то наладзяць масавую

вытворчасць на 2020 год. Важны момант: у выпадку ўводу новай мадэлі, давядзецца завяршыць вытворчасць адной з наяўных.

Сам выконваючы абавязкі генеральнага дырэктара назваў мінулы год напружаным, але паспяховым, як у рамках развіцця завода, так і ў рамках партнёрскай праграмы па крэдытаванні і лізінгу. За год было выпушчана больш за 11 тысяч аўтамабіляў, большая частка з якіх пайшла на экспарт у Расію, а астатнія былі рэалізаваны ў нашай краіне.

Сёння завод выпускае тры мадэлі аўтамабіляў у 27 мадыфікацыях і сямі колерах. Такім чынам, атрымаецца 189 розных выкананняў. Калі першапачаткова колеравая палітра была абмежавана чорным і белым, то сёння аўто гэтай маркі можна замовіць у чырвоным, карычневым, бурштынавым і іншых колерах.

Больш за 65 % закупнікоў легкавых аўтамабіляў маркі — гэта фізічныя асобы. Па праграме лініі крэдытавання ім было рэалі-

завана 2200 аўтамабіляў. Безумоўна, выгадна крэдытны прапановы прыялі значнаму павелічэнню продажаў гэтых аўто. Аднак праграма была разлічана ўсяго на год. Генадзь Свідзерскі развясціў усе чуткі: БПС-Ашчадбанк і СЗАТ «БелДжы» працягнулі праграму і на 2019 год, аднак памянялі ўмовы. Пагадненні таксама падпісаныя з ААТ «ААБ Беларусбанк» і ТАА «ААБ Лізінг».

Зараз падрабязнасці аб ільготных умовах «БПС-Ашчадбанка» — яны дзейнічаюць на ўсе аўтамабілі Geely, сабраныя ў Беларусі. Працэнты пры гэтым будуць вар'іравацца: на мадэль Emgrand 7 стаўка банка застанецца ранейшай — 1,9 % гадавых. Пры куплі астатніх мадэляў, у тым ліку Geely Atlas, крэдыт абдыдзецца ў 3,9 % гадавых.

Як расказаў старшыня праўлення ААТ «БПС-Ашчадбанк» Ігар Меркулаў, за час работы праграмы было выдадзена каля 1000 пазык на куплю аўто маркі Geely.

На заводзе «БелДжы» плануецца выпусціць абсалютна новую мадэль

...У лютым гэтага года стартвалі продажы Geely Atlas 1,8 Turbo — менавіта гэты мотор чакалі многія беларускія аўтааматары. У сувязі з вялікім попытам на гэтую мадэль плануецца перагледзець аб'ёмы продажаў на 2019-ы. Цікава, што сёлета на заводзе маюць намер зрабіць 20 тысяч аўтамабіляў.

Акрамя таго, сёлета запланаваны адкрыццё дылерскага цэнтра ў Салігорску і новага шоу-рума ў Магілёве, а таксама пунктаў продажаў у Наваполацку. Таксама прадпрыемства хоча пашырыць геаграфію паставак і вядзе перамовы з зацікаўленымі асобамі ў Літве, Малдове, Сербіі, Украіне і Польшчы.

Яшчэ плануецца адкрыццё станцый сэрвіснага абслугоўвання ў буйных гарадах краіны, на першым этапе — у Брэсцкай і Гомельскай абласцях.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

Саломкі не набярэшся

Нават калі ў вас ідэальныя дзеці, якія растуць і развіваюцца паводле нормаў педыятрыі, вам трэба мець невычарпальныя залежы цярпення, непарушны спакой, паслядоўнасць Тэрмінатара і кілатоны мудрасці, каб захаваць роўны, пазітыўны мікраклімат у сям'і. Калі ж хоць адно дзіця «не такое, як ва ўсіх» — датычыцца гэта фізіялогіі ці псіхалогіі, унутраных ці знешніх уласцівасцяў, — запас нервовай трываласці мусіць быць яшчэ большым, рук трэба мець столькі, як у багіні Калі, і ў дадатак вочы на патыліцы. Смешна? Ды не вельмі, улічваючы, як часта ў зводкі навін трапляюць паведамленні пра няшчасныя выпадкі з дзецьмі, у чым вінаватыя — найперш мы, дарослыя.

Паводле статыстыкі, у 2011 годзе ў Беларусі ад знешніх прычын загінула 262 дзіцяці, у 2015 годзе — 149, у 2016-м — 154. І хоць трагічныя лічбы паступова памяншаюцца, крый божа трапіць у гэтыя «працэнты». Спецыялісты падлічылі: дастаткова 30 секундаў, каб дзіця самастойна адчыніла акно, імгнення — каб пацягнула і выліла на сябе кіпень. Дзеці трапляюць у пажары і ДТЗ, тонуць літаральна ў лужынах, задыхаюцца з-за праглынутых манет, выпіваюць хімічныя сродкі, — і, як правіла, таму, што бацькі альбо бабулі і дзядулі «на хвілінку» выйшлі ў іншы пакой ды заняліся сваімі справамі.

Натуральна, можна заспакойваць сябе тым, што гэта адбывалася заўжды, проста ў эпоху паўсюднага інтэрнэту шыла з меха выпадае раней, чым яго туды пакладзеш. З іншага боку, вярніцеся ў думках усяго на адно пакаленне назад (у сучаснай дэмаграфіі гэта каля 25 гадоў) і адкажыце шчыра: хіба было на той час столькі дадатковых рызык і небяспек: якой была колькасць аўто на дарозе, ці шмат налічвалася электрапрыбораў і батарэек у кожным доме, што мы ведалі пра маскітныя сеткі, гіраскутары, цюбінгі і г. д.? Успамінаю ўласнае дзяцінства: на стаянцы каля дома мы гулялі ў «штандара» і выкладвалі мазаіку з каменьчыкаў — проста таму, што аўто тут стаяла ўсяго адно, а нашы людзі «ў буланую на таксі» ездзілі вельмі рэдка. І гэта не вясковая вуліца, а сталічны спальны раён і шматпад'езны дзевяціпавярховік!

Цяпер іншы час і, адпаведна, іншыя хвалеванні, таму ўдвая дзіўная пастаральная легкадумнасць, якую часам праўляюць бацькі і старэйшае пакаленне ў дачыненні да дзяцей. Маўляў, я ў шэсць гадоў з ключом на шыі праз увесь горад ездзіў, што з маім малым зробіцца ў двары і тым больш у хаце. Адкрыўце зводку МНС за апошнія некалькі месяцаў — даведаецеся.

Я ні ў якім разе не заклікаю да панікі і істэрыкі, як у вядомай казцы пра «разумныя галовы», — ці помніце, як разладзілася вяселле з-за квахання патэнцыйнай нявесты «сядзеў бы тут наш сыноч, сякера б упала і яго забіла...»? Саломкі на ўсё жыццё дакладна не набярэшся. Большасць дарослых, адэкватных людзей цудоўна разумее, як небяспечна ўключыць рэжым гіперапекі («яжмаці!») і на доўгія гады затрымацца ў стане «мы»: «мы пелі», «мы збіраемся ў школу», «мы думаем, куды паступаць», а ў адзін далёка не цудоўны момант раптам спыхаціцца, што дзіця ў параўнанні з аднагодкамі менш самастойнае і больш інфантальнае. З іншага боку, як насаджэнне жорсткіх «не», так і празмерная свабода дзеянняў спрацоўвае не заўжды і не з усімі і часта вылазіць вонкі ўжо ў сьведомым узросце — добра, калі толькі эмацыянальнай халоднасцю да састарэлых бацькоў. Пытанні, як быць з дзецьмі ў тым ці іншым выпадку, хапіла б на энцыклапедыю ў дзясятках тамоў, ды і то жыццё знойдзе, чым здзівіць яе аўтару і складальнікаў.

І вось кожны з бацькоў, як той канатаходзец, балансуе паміж строгаасцю і агрэсіяй, пшчотай і патураннем, уласнымі педагогічнымі ўстаноўкамі і агульнапрынятымі ў грамадстве правіламі ды стэрэатыпамі.

Трымайцеся, «калегі». Помніце, што выхоўваць варта не столькі дзяцей, колькі сябе — будзе дзіця ў дарослым жыцці ініцыятыўным альбо бязвольным, уважлівым альбо бестурботным, перадусім залежыць ад нас. Галоўнае, каб наогул вырасла — жывым, здаровым і шчаслівым.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Жанчына года — 2018

Пераможца конкурсу

ў намінацыі

«Мацярынская слава»

Юлія ТРЫКОЗА:

«З ТРЫМА ДЗЕЦЬМІ МОЖА СПРАВИЦЦА КОЖНАЯ ПАРА»

Тры гады таму прозвішча Трыкоза ўжо было на слыху. Шматдзетная сям'я ўдастоілася звання найлепшай у Мінску. Тады Уладзіслаў і Юлія падзяліліся формулай уласнага шчасця: «Каб быць прыкладам для сваіх дзяцей, нічога асаблівага не трэба. Любіць адно аднаго, клапаціцца і паважаць». Сёння мы зірнём на адносінны ўнутры сям'і з пункту гледжання матулі і пагаворым аб яе працы ў Генеральнай пракуратуры, кніжках па выхаванні і жаночым характэ.

— Я расла ў звычайнай савецкай сям'і: мама, тата, малодшы брат. Жылі сціпла, але дружна. Асабліва весела было, калі на святы да нас прыязджалі матуліныя сёстры і браты з дзецьмі. Ужо тады я разумела: вялікая сям'я — гэта добра, — пачынае Юлія.

— **Вас можна назваць прыкладам той жанчыны, вобраз якой сёння можа лічыцца эталонным. Дасягнулі поспеху і ў кар'еры, і ў сямейных справах.**

— Прызнаюся, кар'ерысткай сябе ніколі не бачыла, хоць і маю тры вышэйшыя адукацыі. Мая першая спецыяльнасць звязаная з эканомікай, па другой я спецыяліст мытнай справы, трэцяя адукацыя — юрыдычная.

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

Простыя ісціны

УСЁ ВЫРАШАЛАСЯ Б ЛЁГКА, КАЛІ Б... НЕ ЖЫЦЦЁ

Бацькоўства павінна быць не толькі высокамаральным, але і прагматычным

«Што рабіць, калі 16-гадовы хлопец хлусіць бацькам?» — «А вы заўжды сваім бацькам гаворыце праўду, нават цяпер, калі сталі дарослымі?». «Як не страціць давер падлетка?» — «Трэба рыхтавацца да магчымых канфліктаў загадзя, бо ўзрост такі». «Чаму дачка наўмысна прычыняе сабе фізічны боль?» — «Яна так перажывае моцныя эмоцыі, пра якія не адважваецца пагаварыць».

Кароткія пытанні і адказы, якія нагадваюць бліц-апытанку, — гэта пачатак сустрэчы з кандыдатам псіхалагічных навук Надзея ЦЫРКУН, якую ў межах праекта «Тата-школа» зладзіла аб'яднанне «Клуб ільвоў» у Мінскім цэнтры тэрытарыяльнага абслугоўвання сям'і і дзяцей.

СЛУХАЙ — І ЗНОЙДЗЕШ РАШЭННЕ

На пачатку дзеі псіхалаг задае кожнаму пытанне: якую мэту ён пераследуе, прыйшоўшы сюды, і чаго чакае. Праз адказы прысутных Надзея Аляксандраўна не толькі атрымлівае ўяўленне аб тым, што найбольш хвалюе ўдзельнікаў, але і паспявае каратка

пракаментываць сітуацыю, калі чалавек прыходзіць на сустрэчу з надзеяй атрымаць рашэнне праблем сваёй сям'і.

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

Дзеці ў бяспецы

ПРЫГОЖА, МАБІЛЬНА, ІНФАРМАТЫЎНА

Перасовачны куток бяспекі дапаможа спецыялістам навучыць маладых і будучых бацькоў правільна і бяспечна арганізоўваць прастору для дзяцей.

Першы «бокс бяспекі» ад аргкамітэта сацыяльнага праекта «Дзеці ў бяспецы» атрымаў Клінічны радзільны дом Мінскай вобласці.

— Стварэнне такіх мабільных боксаў — гэта бліскучая ідэя, — пракаментаваў галоўны ўрач установы **Пётр МАСЬКО**. — Гэта дэманстратыўная пляцоўка на колах, з якой лёгка можна ўехаць у палату, у ліфт, у любое аддзяленне. Ствараючы такую пляцоўку, мы з арганізатарамі ініцыятывы некалькі дзён спрачаліся і абмяркоўвалі дэталі. Цяпер вы бачыце вынік — прыгожа, мабільна і інфарматыўна.

Спецыяліст раскажаў, што ў праект «Дзеці ў бяспецы» ўцягнута вялікая колькасць супрацоўнікаў радзільнага дома. Урачы ўпэўнены, што вельмі важна, каб ініцыятыва была распаўсюджана, каб кожны спецыяліст мог

Дэманстрацыя «бокса бяспекі».

кампетэнтна і проста раскажаць маладым бацькам, як прадухіліць дзіцячы траўматызм.

— Згодна са статыстыкай, існуе два пікі траўматызму, — раскажае **Наталля НАЎРОЦКАЯ, кіраўнік гэтага праекта**. — Першы — падлеткавы узрост, другі — дзеці да шасці гадоў. Якраз тады, калі дзеці павінны быць пад наглядом маці. На самай справе маці, якая знаходзіцца побач, не заўсёды назірае за малым.

Асноўная задача ў тым, каб стварыць бяспечную прастору, каб дзіця магло без пастаянных вокрыкаў «нельга» і «не чапай» пазнаваць свет.

Такі бокс літаральна нашпігаваны элементамі бяспекі — гэта мацаванне для тэлевізара, фіксатары для камоды, стэлажоў, дзвярэй халадзільніка, заглушкі для разетак, абарона на кветкавыя вазоны, абарона ад вострых вуглоў і г. д. І ўсё гэта можна ўбачыць

на свае вочы і памацаць рукамі.

— У боксе змешчаны двухбаковыя панэлі, на якіх паказаны асноўныя зоны, што ёсць у любой кватэры ці доме, — раскажае **Наталля Наўроцкая**. — Гэта кухня, ванны пакой, гасціная і дзіцячы пакой. На семінарах для бацькоў мы абазначаем асноўныя зоны небяспекі каляровымі стыкерамі і раскажваем, як іх можна зрабіць бяспечнымі.

Разам з «боксам бяспекі» радзільны дом атрымаў у падарунак ад арганізатараў праекта высокатэхналагічны відэа-канферэнц-комплекс, які дапаможа палепшыць тэхнічны ўзровень канфе-

рэнцый для медработнікаў вобласці.

Куткі бяспекі ў падарунак атрымаюць таксама Салігорская і Маладзечанская раённыя бальніцы, Барысаўскі радзільны дом.

Чым тлумачыцца іх неабходнасць? Кожны год у Беларусі гінуць каля 150 дзяцей. Няшчасныя выпадкі, траўмы і атручэнні з'яўляюцца асноўнай прычынай смерці, сярод немаўлят гэта 6,6 працэнта, а сярод дзетак ад года да чатырох — 40 працэнтаў. Прычым шэсць з 10 выпадкаў траўматызму дзяцей ва ўзросце да шасці гадоў можна было б прадухіліць. Сацыяльны праект «Дзеці ў бяспецы» прызваны змяніць сітуацыю ў лепшы бок.

«Нам важна, каб са з'яўленнем дзіцяці ў сям'і ў бацькоў з'яўлялася і адказнасць за іх жыццё і бяспеку. Наша задача змяніць менталітэт людзей, каб яны клапаціліся аб бяспечнай прасторы не пасля атрымання дзіцем траўмы, а да таго. Набыць элементы бяспекі сёння можна амаль ва ўсіх дзіцячых крамах, у тым ліку і праз інтэрнэт-крамы», — дадала кіраўнік праекта.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Будучыя мамы — сама ўвага.

УСЁ ВЫРАШАЛАСЯ Б ЛЁГКА, КАЛІ Б... НЕ ЖЫЦЦЁ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— Разумнае і каштоўнае вы будзеце ствараць самі, не я вам данясу светлую думку, якая дапаможа, — адказвае на такія спадзяванні псіхолаг.

Як жага адзін з **арганізатараў мерапрыемства Міхаіл МАЦКЕВІЧ**, на такіх інтэрактыўных лекцыях нават неабавязкова задаваць пытанні:

— Дастаткова паслухаць размовы і выканаць заданне псіхолага — і адказ, што вам рабіць, часта прыходзіць сам сабой.

Гэтым разам збіраліся пагаварыць аб узаемаадносінах у сям'і. Аднак праз выказванні ўдзельнікаў высветлілася, што многія «пераводзяць» названую тэму ў зону канфліктаў і ў кожнага ёсць свой негатыўны досвед.

Пасля знаёмства прысутныя аб'ядналіся ў групы па некалькі чалавек. Пяццю словамі кожная суполка азначыла, што такое ў іх уяўленні сям'я. У цэлым атрымалася, што гэта **любоў, клопат, адказнасць, шчасце, сумесна праведзены час** і іншыя светлыя паняцці.

— А ці вытрымаюць гэтыя пачуцці, якія склаліся ў такую прыгожую карціну, праверку жыццём і праблемамі? — пацікавілася псіхолаг. — Усё было б добра, калі б... не жыццё.

Крыху пазней спікер паказаў ўдзельнікам, як яны памыляліся, малючы ў сваіх праектах сямейнае жыццё, якое грунтуецца адно толькі на традыцыйных і правільных каштоўнасцях. Такі падыход

паказвае абмежаванасць прысутных ва ўяўленнях пра бацькоўства і сям'ю. Насамрэч у сям'і павінна быць не толькі светлае і шчаслівае, але і абавязковае, а бацькоўства павінна быць не толькі высокамаральным, але і прагматычным.

ПАМЫЛІЦА І ПАРАЗУМНЕЦЬ

Наступным разам Надзея Аляксандраўна раздае прысутным кейс з «гісторыяй сям'і». Мама, тата, дачка і сын жывуць у доме за гарадам. На паўналеце старэйшы атрымлівае ў падарунак кватэру, вучыцца ў інстытуце. Але праз нейкі час даход сям'і змяняецца, і кватэра часова становіцца сродкам атрымання грошай, а не пражывання сына. Тут надыходзіць паўналеце сястры. Набыць

жыллё для яе сродкаў не хапае. Пакрыўджанае дзіця не дае жыцця родным. Бацька гатовы прадаць загарадны дом, дзе яны жывуць, каб і ў малодшай быў уласны куток. Аднак маці катэгарычна супраць. Што рабіць, дзе рашэнне?

— Вы можаце прымяніць названыя вамі асацыяцыі з бацькоўствам да гэтай сітуацыі, — прапануе **Надзея Цыркун**. — Вось і паглядзім, ці вытрымаюць вашы ідэі праверку жыццём.

Адназначнага і дакладнага рашэння гэтага канфлікту не існуе, прынамсі, так падалося прысутным. Затое ёсць магчымыя паразважы, у чым паратунак, хто вінаваты, што так адбылося, каму і чым трэба ахвяраваць, дзе памыліліся бацькі... Апошняе — гэта аксіёма: бацькі таксама памыляюцца, але прызнаюць гэта, як правіла, позна.

— Так што ў нашы ўяўленні аб сям'і можна дапісаць словы «мудрасць» і «разважлівасць». Увогуле, пасля ўмяшання жыцця людзі рэзка разумеюць, праўда, заднім розумам, — каментуе псіхолаг.

Дзеці сёння разбэшчаны, бо лічаць, што бацькі ім віны, таму рэакцыя дзіцячыны зразумелая. «І ўвогуле, на што спадзяваліся бацькі?» — абураюцца ўдзельнікі сустрэчы.

— А на што спадзяваліся вы, калі апісвалі сям'ю? — тут жа пытаецца **Надзея Аляксандраўна** і тлумачыць. — Ніхто з вас не закрнуў пытанне, што існуюць правы і абавязкі і бацькоў, і дзяцей. Павінна існаваць зваротная сувязь ад дзяцей да бацькоў. А ў нашай гісторыі бацькі не навучылі дзяцей абавязкам. Увогуле, зразумець, ці добры ты бацька, можна менавіта па гэтай зваротнай сувязі — як дзіця пачне паводзіць сябе ў дачыненні да цябе. Калі сувязь існуе, яе трэба захоўваць, бо спачатку дзіця за табой бегае, увагі шукае, а пасля вы за ім.

А ВЫ — ХТО?

— Пяць слоў пра сям'ю, з якіх мы пачыналі сустрэчу, — гэта наша першая рэакцыя, нашы пачуцці. Упісваючы іх пасля ў жыццёвую сітуацыю, вы зразумелі, што такія ўяўленні нежыццяздольныя. Аднак гэта не азначае, што мы не мелі рацыі. Давайце вывучым сябе, каб зразумець, да якіх рашэнняў мы больш схільныя, — прапануе псіхолаг і раздае лісткі для праходжання асобнага тэста.

Яго мэта — дапамагчы прысутным вызначыць, да якога з ся-

мі тыпаў людзей яны адносяцца. (Кіруючыся разуменнем, што сабой уяўляе той ці іншы тып, можна пэўным чынам выхаваць сябе, каб не наламаць дроў у нейкай сітуацыі.)

Пачынаецца разгляд варыянтаў. Генафільны — тып, прадстаўнікі якога выступаюць за каштоўнасці сям'і і захоўваюць генафонд роду. Альтруістычны — яго носьбіты захоўваюць маральныя пачуцці, аднак у прымяненні да бацькоўства ім прыйдзеца абмяжоўваць любоў да знешняга свету і скіроўваць яе ў сям'ю. Гэтыя варыянты прысутныя ацанілі.

А вось эгафільны (асцярожны, здаецца нясмелым, не любіць боль, захоўвае генафонд), даследчыцкі (эксперыментатар і аматар правяраць гіпотэзы), дамінантны (робіць справу для народа), лібертафільны (парушае сувязі, арыентуецца на ўвесь свет, мае схільнасць да пратэсту) і дыгнітафільны (базіруюцца на паняццях гонару, годнасці, гордасці) тыпы прысутным не спадабаліся.

Цяпер час падвесці вынікі і зрабіць высновы. Калі вы не адносіцеся да генафільнага тыпу, то выхоўвайце ў сабе гэтыя якасці. Хоць бы па паўгадзіны ў дзень гуляйце з дзіцем, гаварыце з ім — тады кантакт не знікне і сувязь захавецца на ўсё жыццё. Амаль усе прысутныя пагадзіліся, што простая думка пра зваротную сувязь з малым — бадай што, самае галоўнае з атрыманага ад сустрэчы, і з дапамогай гэтага можна вырашыць мноства праблем.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

Таццяна ЛЕМЯШЭЎСКАЯ:

«У НОВЫМ ЖЫЦЦІ СТОЛЬКІ ТАЯМНІЧАГА!»

Напрыканцы мінулага года маладая беларуская ўрач-акушэр Таццяна Лемяшэўская за распрацоўку і ўкараненне новых метадаў дыягностыкі і медыцынскай прафілактыкі, накіраваных на захаванне здароўя жанчыны, была адзначана міжнароднай прэміяй «Садружнасць дэбютаў» краін СНД. Разам з ёй узнагароду атрымалі яшчэ чацвёра маладых навукоўцаў — з Арменіі, Кыргызстана, Расіі і Узбекістана.

Таццяна Лемяшэўская — кандыдат медыцынскіх навук, навуковы супрацоўнік лабараторыі медыцынскай генетыкі і маніторынгу парокаў развіцця Рэспубліканскага РНПЦ «Маці і дзіця». Яе даследчыя работы мелі шырокі рэзананс у галіне рэпрадуктыўнай медыцыны, яна — уладальнік ганаровага для медыкаў медаля імя Ота, актыўна публікуецца ў рэйтынговых навуковых часопісах, з'яўляецца членам Міжнароднага таварыства ультрагукавой дыягностыкі ў акушэрстве і гінекалогіі (ISUOG).

— **Раскажыце, калі ласка, як адбываўся для вас выбар прафесіі?**

— Медыцыну я выбрала цалкам свядома ў старшых класах гімназіі — мне вельмі хацелася дапамагчы людзям! Раней збіралася быць настаўніцай, як і мая мама, але нечакана сур'ёзна захапілася хіміяй і біялогіяй, была пераможцай рэспубліканскіх этапаў школьных алімпіяд па гэтых прадметах. Паступаючы ў медыцынскі, я здавала ўсяго адзін экзамен — біялогію.

У юнацтве многія з нас максімалісты, і мне напачатку было не важна, якім быць урачом па профілі, галоўнае — што я змагу прыйсці на дапамогу чалавеку, аблегчыць яго пакуты і вярнуць здароўе. Ужо студэнткай медуніверсітэта, калі я ўпершыню прысутнічала пры родах і ўбачыла цуд нараджэння маленькага чалавечка, гэта паўплывала на выбар спецыялізацыі «акушэр-гінеколаг».

«Сёння першынец нараджаюць у больш познім узросце, і беларускі тут адпавядаюць еўрапейскім меркам. Напрыклад, летась у Беларусі сярэдні ўзрост жанчыны пры нараджэнні першага дзіцяці быў 27,6 года».

Я шчаслівая гэтым выбарам. Прырода ўладкавана вельмі мудра, хоць і складана. Новае жыццё — тут столькі таямнічага: і ў момант зараджэння, і пры выношванні. А пачуць першы крык немаўляці заўсёды так хваляюча! Гэта яркія эмоцыі і бяспэжны моманты. Проста крылы шчасця вырастаюць, калі ўсё добра і ў мамы, і ў нованароджанца!

— **Ці можаце вы сказаць, колькі дзяцей з'явіліся?**

— **лася на свет пры вашым удзеле?**

— Шчыра кажучы, не думала ніколі пра гэтыя лічбы. За суткі бывае 5—8, а часам і 20 родаў, гэта ж працэс фізіялагічны, тут немагчыма нешта планаванае. Акушэр звычайна памятае першыя ўласна прынятыя роды, як і першую самастойна выкананую аперацыю кесарава сячэння.

Мой стаж у акушэрстве больш за 10 гадоў, магу сказаць адно: нараджэнне новага чалавека — заўсёды вялікая таямніца. Не бывае тут аднолькавых або ўніверсальных схем, немагчыма прадбачыць ні пры адных родах, нават калі яны самыя звычайныя, як усё адбудзецца, як павядзе сябе дзіця. Гэтым акушэрства для ўрача цікавае. Але і непрадказальнае. Правільна ацаніць сітуацыю дапамагаюць вопыт, веды, імгненная рэакцыя. Я сказала б, што акушэрства ў гэтым сэнсе вельмі блізкае да высокага мастацтва.

— **Цэнтр «Маці і дзіця», дзе вы працуеце, галоўная ўстанова Беларусі ў галіне аховы мацярынства і дзяцінства. Гэта для вас больш гонар ці адказнасць?**

— І гонар, і адказнасць. Наш цэнтр мае вышэйшы 4-ы ўзровень аказання медыцынскай дапамогі, да нас людзі звяртаюцца ў самых няпростых сітуацыях. Тут ажыццяўляецца паўнаважны падыход у лячэнні: ад планавання і вядзення цяжарнасці да родаў і падтрымкі здароўя дзіцяці ў першы год жыцця. Медыкі, якія працуюць у нас, пастаянна прафесійна развіваюцца, папаўняюць свой багаж ведаў. На планёрках мы абавязкова абмяркоўваем самыя нестандартныя сітуацыі з лячэбнай практыкі, з нюансамі дыягнаставання, прызначэннем лекаў і іншае. Гэта вельмі важны

Фота Волгі ХОМЫ.

абмен думкамі і кампетэнцыяй.

Таксама многія з маіх калег вядуць навуковыя даследаванні, бо матэрыяльна-тэхнічная база РНПЦ дазваляе сёння выконваць навукова-даследчыя работы на самым сучасным узроўні.

ФАКТ

Беларусь сёння ўваходзіць у першую дзясятку краін свету з самым нізкім узроўнем смяротнасці нованароджаных, паводле інфармацыі з даклада Дзіцячага фонду ААН (ЮНІСЕФ). У нашай краіне на адну тысячу нованароджаных прыпадае 1,5 дзіцячыя смерці. Такі ж паказчык у Нарвегіі і Паўднёвай Карэі.

— **Як і чаму вы прыйшлі ў навуку?**

— Гэтаму перш за ўсё паспрыяла мая мама. Яна настаўнік-філолаг, педагог ад Бога. Я з ранніх гадоў бачыла, як натхнёна яна працуе, з якім энтузіязмам выкладае свой прадмет, стараецца зацікавіць ім сваіх вучняў. Яе выхаванцы паспяхова выступалі на прадметных алімпіадах, лінгвістычных і літаратурных конкурсах. Мама ўзнагароджана знакам «Выдатнік адукацыі Рэспублікі Беларусь». Хіба гэта не прыклад для мяне?

Дарэчы, таксама мой тата мае званне «Заслужаны работнік транспарту Рэспублікі Беларусь». Таму не дзіўна, што з дзяцінства ў мяне сфарміраваліся высокая адказнасць і творчыя адносіны да прафесіі, патрэба паглыблена займацца прадметам, які з'яўляецца маім «хлебам надзённым».

Першы практычны вопыт у акушэрстве і гінекалогіі я атрымала ў звычайнай жаночай кансультацыі і радзільным аддзяленні адной

з мінскіх бальніц. А ўжо потым вырашыла заняцца навуковай дзейнасцю. З гэтай мэтай свядома выбрала для паступлення аспірантуру, а не клінічную ардынатуру.

— **Вы да паступлення ў аспірантуру ўжо мелі сям'ю, маленькае дзіця. Не было сумнення наконт таго, што справіцеся?**

— Мой муж падтрымаў мяне, і я вельмі ўдзячная яму за гэтую падтрымку і за дапамогу ў штодзённым побыце. Шчыра кажучы, навука з'яўляецца нашай агульнай сямейнай каштоўнасцю, нашаму шасцігадоваму сыну звыкла бачыць бацькоў каля камп'ютара, на экране якога схем і лічбы. Сферы навуковай дзейнасці ў нас таксама блізкія: мой муж Пётр Лемяшэўскі — кандыдат ветэрынарных навук, займаецца праблемамі рэпрадукцыі жывёл і ветэрынарным акушэрствам.

«Немагчыма прадбачыць ні пры адных родах, нават калі яны самыя звычайныя, як усё адбудзецца, як павядзе сябе дзіця».

— **Сёння прыкладам для многіх дзяўчат з'яўляецца вобраз паспяховай дзелавой жанчыны, а не вобраз маці. Статыстыка паведамляе, што ўвогуле не хоча мець дзяцей каля 7% беларусаў...**

— Такая сучасная ўрбаністычная тэндэнцыя, калі на першым месцы ў жанчыны праца, кар'ера, а ўжо потым дзеці. Сёння першынец нараджаюць у больш познім узросце, і беларускі тут адпавядаюць еўрапейскім меркам. Напрыклад, летась у Беларусі сярэдні ўзрост жанчыны пры нараджэнні першага дзіцяці быў 27,6 года.

Але як урач-акушэр я пазначу: пажадана, каб першыя роды адбыліся да

30 гадоў, каб усё прайшло без ускладненняў для дзіцяці і для маці. Не варта свядома адкладваць з'яўленне дзяцей на больш позні тэрмін — прыроду не падманеш. А прыродай жанчына створана перш за ўсё для працягу жыцця, для нараджэння будучых здаровых пакаленняў. З узростам колькасць храмасомных захворванняў і парушэнняў у яе павялічваецца, на жаль, узрост — антаганіст якасці здароўя нашчадкаў.

Нарадзіць здаровае дзіця — самае вялікае шчасце для жанчыны! Гэта абуджае творчую энергію і падахвочвае да новых вышынь. З'яўляюцца і сілы, і цікавасць, і натхненне. Улічваючы асабісты вопыт, я магу так гаварыць.

— **Тэма вашай навуковай працы вельмі актуальная, і не толькі для нашай краіны.**

— Тэма выбралася калегіяльна, аднак мне адразу спадабалася — і тым, што мае вострую медыцынскую накіраванасць, і тым, што ў ёй, акрамя акушэрства, закранаюцца праблемы генетыкі. Мне прапанавалі заняцца вывучэннем адной з найбольш значных праблем у акушэрстве — узнікненнем у цяжарных прээклампсіі (паталагічнага стану, які суправаджаецца павышэннем крывянога ціску, з'яўленнем ацёкаў і бялку ў мачы. — *Аўт.*). З навуковым кіраўніком Аксанай Уладзіміраўнай Прыбушэняй, загадчыцай лабараторыі медыцынскай генетыкі і маніторынгу парокаў развіцця РНПЦ «Маці і дзіця», мы не былі асабіста знаёмыя. Але ўжо з першых сустрэч і гутарак з ёй я ўбачыла акушэрства з іншага боку. Аксана Уладзіміраўна шмат гадоў займаецца праблемамі медыка-генетычнага кансультавання, ранняга выяўлення спадчынных і прыроджаных захворванняў дзіцяці. Яе вопыт і веды, мае мэтана-

кіраванасць і захопленасць навукай з'явіліся добрай асновай для выніковасці нашай працы.

Гэта было сапраўды аб'ёмнае навуковае клінічнае даследаванне на працягу пяці гадоў, вельмі складанае, з вялікай колькасцю пацыентаў — назіралася каля 1000 жанчын. Мы вывучалі сур'ёзнае ўскладненне цяжарнасці, якое парушае фарміраванне плацэнты. Гэта небяспечна перш за ўсё для самой жанчыны, з'яўляецца непасрэднай пагрозай яе жыццю. Спецыялісты Сусветнай арганізацыі аховы здароўя пазначаюць гэтак захворванне ў ліку трох асноўных прычын мацярынскай смяротнасці ва ўсім свеце.

«Пачуць першы крык немаўляці заўсёды так хваляюча! Гэта яркія эмоцыі і бяспэжны моманты. Проста крылы шчасця вырастаюць, калі ўсё добра і ў мамы, і ў нованароджанца!»

— **Напэўна, вельмі важна, што вынік вашай працы мае не толькі тэарэтычнае значэнне.**

— Так, гэта мой асаблівы гонар. Мае даследаванні атрымалі добрыя водгукі ў практыкуючых спецыялістаў, а таксама ў навуковай супольнасці. На міжнароднай канферэнцыі «Рэпрадуктыўная медыцына: погляд маладых», якая адбылася ў Пецярбургу, мая работа была адабраная навуковым камітэтам для вуснага даклада, а па выніку прызнаная найлепшай. За вялікі практычны і фундаментальны ўклад яна адзначана памятным медалём імя слаўтага акушэра Д. Ота. Асабліва прыемна было пачуць пахвалу і станоўчае меркаванне ад акадэміка РАН, доктара медыцынскіх навук, прафесара Эдуарда Карпавіча Айламазіяна — аўтарытэтнага спецыяліста ў галіне акушэрства і гінекалогіі, па яго падручніку «Акушэрства» вучацца студэнты нашых медыцынскіх ВНУ.

Таксама запомніўся Сусветны кангрэс па медыцыне плода (FMF). Для мяне гэта быў вельмі важны вопыт — удзел у шырокай адукацыйнай праграме, дыскусіі і асабістае знаёмства з такімі вядомымі асобамі, як Раберта Рамэра, доктар медыцынскіх навук, кіраўнік аддзялення перынаталогіі Нацыянальнага інстытута здароўя ЗША. Словам, наперадзе шмат работы, але гэта не палохае, а наадварот, натхняе.

Алена ЦЯРЭНЦЕВА.

Нататкі
шматдзетнага таткі

Сімпатычны бандыт

Паказаў сыну сваю фотагалерэю з дзевяностых. Ён здзівіўся і кажа:

— Ты што, быў бандытам?!
— З чаго ты ўзяў?
— У вас твары як з фільмаў пра бандытаў.
— Тады ва ўсіх такія твары былі.
— Чаму?
— Час быў такі, «Фэйсбука» не было. Сын паважліва:
— Добра, што цяпер ён у цябе ёсць. Старэйшая дачка, гледзячы на тыя ж фота:

— Жах... Ну і морды...
Потым, спахапіўшыся:
— Але ўсё роўна, татка, ты тут самы сімпатычны.

Усё-такі наколькі больш прыемна мець справу з дзяўчаткамі: яны нават там, дзе ўсё дрэнна, знойдуць штосьці добрае і цябе пашкадуюць.

* * *

Поля з раніцы ўстала — вакол вока чырвоным фламастарам намаляваны круг. Пытаю яе:

— Гэта што яшчэ такое?
— Проста Ксенія мяне будзіла, я не хацела прачынацца, і яна мне вырашыла намаляваць вока, як быццам я не сплю.

Здрыгануўся ад думкі, што сёння мяне таксама маглі будзіць такім вытанчаным спосабам. Нават на ўсякі выпадак паглядаўся ў люстэрка: ці не намалявалі на мне нічога, пакуль я спаў.

Увогуле, калі вы аднойчы ўбачыце ў мяне вакол вока яшчэ адно вока, не пужайцеся: гэта значыць, што я проста хацеў даўжэй пакачацца ў ложку.

P. S. А пакуль сказаў старэйшым дзецім прыбраць далей іх цыркулі. Раптам фламастара акажацца недастаткова, каб мяне разбудзіць. Сплю ж я моцна.

* * *

Сяджу на кухні, дзеці ў сваіх пакоях робяць урокі. Раптам чую, хтосьці з малодшых крычыць:

— Тата, а дваццаць тры мінус сем будзе шаснаццаць?

Крычу ў адказ:
— А ты як думаеш?
— Думаю, што не.
— Чаму?
— Не ведаю.
— А я думаю, што так.
— Дзякуй!
Праз тры хвіліны зноў крык:
— Тата, а дваццаць тры мінус сем будзе шаснаццаць?

Я (раздражнёна):
— Вы ж мяне толькі што аб гэтым пыталі!

— Гэта Поля пыталася, а я Вера.
— Ну дык спытай у Полі, яна ведае.
— Нам настаўніца не дазваляе адно аднаму падказваць.

(Трэба ж, якія правільныя, усё павінны зрабіць самі!)

Давялося паўтарыць і для Веры таксама — толькі б настаўніца была задаволена.

P. S. Цяпер вось сяджу і думаю: а дваццаць тры мінус сем дакладна шаснаццаць будзе? І самае крыўднае — спытаць няма ў каго: сын з ліцзя яшчэ не прыйшоў.

Павел ХОЛАД.

Аляксандр ВІНЧЭЎСКІ:

«ЖАНЧЫНЫ ПАДОБНЫЯ НА ПТУШАК»

Мужчыны і жанчыны... Мы такія розныя, што часам сцяна паміж намі здаецца непераадольнай. Але ці так гэта? Бо сучасныя мужчыны гэтак жа, як і жанчыны, імкнуцца да ўзаемапаразумення. У пошуках праўды і мужчынскага пункту гледжання «Алеся» сустрэлася з Аляксандрам ВІНЧЭЎСКІМ, біёлагам і арнітолагам, дырэктарам грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны». Аляксандр падзяліўся думкамі пра тое, што ёсць каханне з заалагічнага пункту гледжання, чаму некаторыя мужчыны аспрэчваюць фемінізм і ці ў кожнай пары патрэбна роўнасць.

— На што ў першую чаргу звяртае ўвагу мужчына пры знаёмстве з жанчынай?

— На знешні выгляд, вядома. Але ўвогуле для характарыстыкі жанчыны і таго, чым яна запамінаецца пасля, гэта амаль не важна. А вось характар абавязкова стварае ўражанне.

Калі вылучаць дробязі, то мой погляд чамусьці заўсёды чапляецца за бровы. Па іх можна сказаць, як жанчына даглядае сябе. У дзяцінстве і юнацтве я лічыў, што вышчыпваць бровы — гэта лішняе. А цяпер звяртаю ўвагу на гэта. У кагосьці бровы занадта тоўстыя, у кагосьці занадта тонкія, некаторыя дамы ўвогуле ўсё выскубаюць і малююць новыя. Мне здаецца, па бровах можна ацаніць густ жанчыны.

— Ці можна вылучыць тры якасці «сапраўднай жанчыны»?

— Гэта было б па-сексісцку. І хто ў такім выпадку «несапраўдная» жанчына? Мне здаецца, станоўчыя якасці мужчын і жанчын не павінны адрознівацца. Я магу назваць тры якасці ў людзях, якія мне падабаюцца: добразычлівасць, вера ў сябе, пачуццё гумару.

— Што такое жаночая логіка?

— Гэта інтуітыўная логіка. Але я не кажу, што яна нейкая няправільная. Калі мы, мужчыны, робім высновы на падставе фактараў, якія можам ацаніць, то жанчыны падсвядома ўлічваюць тыя рэчы, якіх мы не бачым ці не считваем. У іх мультыфактарнае мысленне, і яны шматзадачныя. Фізіялагічна мозг жанчын уладкаваны па-іншаму, таму некаторыя моманты яны ўлічваюць, нават не ўсведамляючы гэтага. Але я разважаю зыходзячы са свайго досведу, бо мужчыны, як і жанчыны, бываюць розныя.

— Пра што марыць кожны мужчына?

— У кожным узросце мараць пра рознае. Пакуль няма жонкі — сустрэць такую жанчыну, якая магла б ёю стаць. Калі ёсць жонка і дзеці — пакінуць пасля сябе на Зямлі добры след.

Прынамсі, я імкнуся накіраваць свае намаганні на тое, каб захаваць планету і прыроду

Аляксандр Яўгенавіч ВІНЧЭЎСКІ, дырэктар грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны», у мінулым — тэматычны каардынатар прыродаахоўных праектаў ПРААН у Беларусі, аўтар папулярных выданняў аб прыродзе для дзяцей.

Беларусі па максімуме. Інакш навошта жыць? Зарабіць грошай і патраціць іх на новы дом, машыны, паездкі? Калі чалавек мае толькі такія мэты — гэта сумна.

— Жанчыны падобныя на...

— Наогул, мне здаецца, яны падобныя на птушак. Яны ўпрыгожваюць наша жыццё, адзяваюцца лепш за нас, галасы ў іх больш высокія, і, як правіла, жанчыны больш узвышаныя і мяккія. Я працаваў у розных арганізацыях і зразумеў, што не хацеў бы працаваць у выключна жаночым або выключна мужчынскім калектыве. Змешаны тып арганізацыі — ідэальны.

— Чаму жанчыны так часта плачуць?

— Таму што яны не хаваюць слёз. А некаторыя нават маніпулююць з іх дапамогай — гэта сумна, але такое ёсць.

Мужчыны трымаюць сябе ў руках, але гэта не значыць, што яны чэрствыя. Мяне, напрыклад, даволі лёгка расчуліць. Але так, каб пакрыўдзілі і я заплакаў, — не, такога не памятаю...

— Каханне існуе?

— Без сумнення. І нават магу сцвярджаць, што ў жывёл яно таксама ёсць: і на ўсё жыццё, і часовае. Яны сапраўды гэтак жа

пакутуюць ад кахання. Так што ў каханні паміж людзьмі сумнявацца ўвогуле не прыходзіцца.

— А што такое каханне?

— Ведаеце, я шмат хадзіў па лясам і балотах і не заўсёды думаў на біялагічныя тэмы. Думкі аб паводзінах жывёл мяжуюць з аналогіямі сярод людзей. І я прыйшоў да высновы, што, калі людзі ўлюбляюцца ў сваіх куміраў (спевакоў, акцёраў і інш.), — гэта больш біялагічнае каханне. Калі казаць пра яго з заалагічнага пункту гледжання, то, напрыклад, ёсць прывабныя альфа-самцы, да якіх падсвядома цягнуцца самкі. Чым часцей і гучней спявае, напрыклад, самец салаўя, тым ён больш прывабны для самак.

Але ў людзей з'яўляецца яшчэ адзін фактар. Каханне мужчыны і жанчыны, любоў бацькоў і дзяцей — ці ёсць нешта агульнае паміж імі? Так. Давер. Дзіця давярае бацькам, жанчына — мужчыну, і наадварот. У той момант, калі людзі ў пары пачынаюць ва ўсім давяраць адно аднаму — і ў патаемным, і ў звычайным, — зараджаецца менавіта гэтае глыбокае каханне.

Людзі разводзяцца, калі гэты давер губляецца. Толькі з-за гэтага...

варот? Такая сітуацыя для нас традыцыйная, бо, калі ў сям'і маленькія дзеці, па-іншаму быць не можа: жанчына дома з дзецьмі... Многае залежыць ад таго, як пара фарміруе бюджэт. У мяне цяпер жонка зарабляе больш. Але ў нас няма ніякіх nelaдоў з гэтай нагоды. Яна ж мяне не ўтрымлівае, і нас усё задавальняе.

— Хто ў сям'і галоўны?

— У нашай сям'і жонка кажа, што я галоўны, а я лічу, што мы на роўных і вырашаем усё разам.

Мне здаецца, гэтыя пытанні залежаць ад канкрэтнай сям'і і канкрэтных мужчыны і жанчыны. Часам ім нельга быць на роўных, таму што бываюць жанчыны-лідары і мужчыны-лідары. Я ведаю сем'і, дзе жанчына — лідар і мужчына ад гэтага проста шчаслівы.

Галоўны чалавек у сям'і павінен браць на сябе адказнасць. Не толькі нешта самастойна, не раячыся, вырашаць, але і ў выпадку чаго адказваць за свае памылкі. Мы з жонкай дзелім адказнасць напалам, пакуль праблем з гэтым не было. У большасці пытанняў, якія трэба было вырашаць, атрымлівалася знайсці кансэнсус. У нас так, таму што мы прыкладна аднолькававай кампетэнцыі, аднолькавага сацыяльнага пласта, падобных поглядаў. Але наша роўнасць — гэта не ідэал, да якога трэба імкнуцца, таму што для кожнай сям'і ўсё індывідуальна.

— Вы абараняеце рэдкія віды птушак, а ці трэба абараняць жанчын ад чагосьці? Бо кажуць, што жанчына — слабы пол...

— Жанчын трэба абараняць, як і мужчын, як і дзяцей. Гэта значыць, трэба абараняць усіх, хто несправядліва пакутуе. Я б не рабіў фокусу на жанчынах. Пра тое, што яны слабы пол, кажуць традыцыйна. Ёсць жа такія, што мацнейшыя за ўсіх мужчын! Але калі разглядаць жанчын як сацыяльную групу, важна абараняць іх ад дыскрымінацыі і гвалту.

— Як вы ставіцеся да фемінізму? Многія мужчыны крывацца, пачуўшы гэтае слова.

— Стаўлюся вельмі станоўча, бо гэта барацьба за роўныя правы. Я лічу сябе феміністам. І я скажу, чаму мужчыны крывацца. Па-першае, яны не ведаюць дакладнага азначэння. Я сам здзівіўся, калі прачытаў пра роўныя правы. А па-другое, курчыць ад псеўдафемінізму. Таму што гэтага зараз вельмі шмат. Многія жанчыны думаюць, што фемінізм — гэта імкненне да таго, каб у іх было больш правоў, чым у мужчын. А сапраўдны сэнс — у разумнай роўнасці. Таму мне падаецца важным, каб было больш жанчын на кіруючых пасадах, бо ў жанчын іншы погляд на свет.

— Як зрабіць так, каб адносіны не астылі?

— Абдымацца і цалавацца кожны дзень. У мяне ў сям'і менавіта так. (Усміхаецца.)

Віталіна БАНДАРОВІЧ.
Фота з сямейнага альбома Аляксандра ВІНЧЭЎСКАГА.

«З ТРЫМА ДЗЕЦЬМІ МОЖА СПРАВІЦА КОЖНАЯ ПАРА»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Дочкам кажу: першым чынам — сям'я, а пасля ўсё астатняе. У мяне менавіта так і атрымалася. Рабіць стаўку толькі на кар'ерны рост, намерана адмаўляючыся ад астатніх сфер жыцця, не варта.

Я сапраўды лічу, што паколькі мы жанчыны, то і першае, што мы павінны зрабіць на гэтай зямлі, — гэта нарадзіць дзяцей! Дзеці — самае найлепшае. Не кожная з нас гэта да канца разумее.

— **Вы працуеце старшым пракурорам упраўлення Генеральнай пракуратуры па нагляду за выкананнем заканадаўства на транспарце і ў мытных органах Генпракуратуры. Такая пасада, безумоўна, патрабуе цвёрдасці характару. А дома дзеці: там трэба быць ласкавай матуляй. Як знаходзіце баланс?**

— Па вялікім рахунку я «белая і пушыстая», аднак у любы момант магу расставіць усе кропкі над «і», калі гэтага патрабуе сітуацыя. Важна ўмець ставіцца да людзей з разуменнем, але не патураць кожнаму капрызю. На працы ўсё проста: ёсць патрабаванні заканадаўства, у межах якіх мы дзейнічаем.

Многія думаюць, што жанчыны ў нашай прафесіі чарцуюць. Але гэта не так. Кожная з нас прыгожая душой і сэрцам, проста прафесія ў нас адказная і патрабуе знешняй і ўнутранай сур'ёзнасці.

— **Вечнае пытанне да шматдзетных матуль, якія працуюць: як усё паспяваць?**

— Пра гэта ў мяне запытваюцца ўсе мае сяброўкі і нават калегі па працы. Сакрэт у добра спланаваным распарадку дня. Я і сама раней не ведала, колькі можна паспець за суткі, калі ўсё загадзя прадугледзець. Возьмем нядаўні выхадны: у 9 раніцы мы былі ў аквапарку, у гадзіну ўжо знаходзіліся на модным паказе, дзе дэфіліравалі нашыя дзяўчаткі, увечары яшчэ і ў госці з'ездзілі. Ніякіх дзённікаў не вяду і нічога не запісваю — усё трымаю ў галаве.

Я імкнуся ў кожным дне знаходзіць нешта пазітыўнае. Радуюся сонцу, добрым навінам, прыемным словам. І дзецям сваім заўсёды гавару: радуйся кожнаму дню, рабі па магчымасці ўсё найлепшым чынам. Калі што-небудзь папярвіць не ў тваіх сілах, не трэба расстройвацца.

— **Ёсць думка, быццам чым больш дзяцей, тым прасцей іх выхоўваць. Праўда?**

— Тацяне зараз ужо 14, Кацярыне — 12 і сыну Аляксандру — 10 гадоў. Першае дзіця дае табе новы досвед. Калі нараджаецца другое ці трэцяе, ты, здаецца, ужо і ведаеш, чаго чакаць. Але лягчэй усё роўна не становіцца. Усе дзеці маюць свой непаўторны характар, тэмперамент. Калі ў дзяцей маленькая розніца ва ўзросце, першыя два-тры гады маці няпроста, але дзецям ніколі не бывае сумна. Яны заўсёды гулялі разам, прыдумвалі розныя забавы. І цяпер яны добра паміж сабой ладзяць.

Думаю, з трыма можа справіцца кожная пара. Гэта няпроста, але рэальна. Трэба любіць дзяцей, яны павінны быць жаданымі. Але спланаваць усё ў гэтай сферы дакладна не атрымаецца, ды і навошта?

— **Мы жывем у час інфармацыйнага грамадства. Шматлікія эксперты, блогеры і доктары па ТВ, у прэсе і праз сацсеткі вучаць «уменню быць мамай».**

ЗВЯЗДА

Прычым многія даказваюць абсалютна супрацьлеглыя думкі. Як не згубіцца ў інфармацыйнай плыні?

— Калі рыхталася стаць мамай упершыню (а было гэта на пачатку 2000-х), інтэрнэт яшчэ не ўвайшоў у наша жыццё. Затое літаратуры для будучых бацькоў хапала. Кніг тады я прачытала шмат і першым часам нават спрабавала прытрымлівацца пэўных парад. Але ў працэсе зразумела, што многае з напісанага не мае нічога агульнага з рэальным жыццём. Лічу, што трэба валодаць інфармацыяй, аднак не «губляць галаву» і дзейнічаць па абставінах.

— **Самая важная думка, якая прыйшла да вас з нараджэннем дзяцей?**

— Дзеці — гэта наша шчасце, нашы нашчадкі, наш працяг, нават у дробязях. Бывае, гляджу на іх і заўважаю ў пэўных звычках ці рысах сябе ці мужа. Яны не бачылі,

разумеюць, што трэба рабіць, і нават могуць маніпуляваць такім чынам бацькамі.

Мы з мужам дамовіліся, што збольшага дзецьмі буду займацца я. У мяне і магчымасць была, калі што, скарэктараваць працоўны дзень, выйсці на бальнічны. Ён мужчына і са сваёй прафесіяй такога дазволіць сабе не можа. Паколькі дзеці мяне бачаць часцей, то ў нашай сям'і я гэткая «Бабка Ёжка». (Усміхаецца.) Больш строгая і патрабавальная. Калі нарадзіўся Саша, муж тры гады працаваў пракурорам у Гомелі. Ён прыязджаў дадому толькі на выхадныя. Калі б не дысцыпліна і строгі парадак, якія панавалі ў той час у нашым доме, то мне было б вельмі цяжка.

— **Не магу не адзначыць, што выглядаеце вы шыкоўна! Зусім не падобныя на стэрэатыпны вобраз шматдзетнай маці: стомленай жанчыны, якая махнула рукою на прыгажосць.**

— Але я таксама бываю стомленай! Магу прыйсці з працы і папрасіць у дзяцей «гадзінку цішыні». Яны ўжо падраслі і разумеюць. Немагчыма ўвесь час знаходзіцца на ўздыме, нешта не атрымаецца і можа ісці не так, як хочацца. У такія моманты я зачыняюся ў пакоі, бяру кніжку ці ўключаю добры фільм.

А наконт жаночага характара... Колькі б дзяцей ні было, нельга забываць, хто мы ёсць. Жанчына павінна заўсёды выглядаць прыгожа. Я нават падчас дэкрэту старалася быць прывабнай, мне самой падабаецца, калі я выглядаю добра. Каб гэтага

Пераможцы конкурсу «Жанчына года — 2018» у намінацыі «Мацярынская слава». Юлія ТРЫКОЗА другая злева.

як мы ў свой час нешта рабілі, але зараз падростаюць і паступаюць такім жа чынам.

Таму так важна выхоўваць не словам, а справай. Мы вядзем актыўнае жыццё: ходзім у кіно, займаемся спортам, выязджаем за горад, імкнёмся правесці водпуск на моры. Думаю, што свае семі дзеці будуць будаваць па нашым прыкладзе. Усё тое, што ўпітаюць зараз, перададуць нашым унукам.

— **Адна з прычын канфліктаў у беларускіх сем'ях — розныя погляды партнёраў на выхаванне дзяцей. Як пары дасягнуць кампрамісу ў гэтым пытанні?**

— З самага пачатку абмеркаваць сваё бачанне выхавання. Паміж бацькамі павінен быць поўны давер. Нельга дапусціць сітуацыю, калі тата забараняе нешта, а мама дазваляе, ці наадварот. Гэта падрывае аўтарытэт аднаго з бацькоў у вачах дзяцей. Яны не

дасягнуць, я займаюся спортам: плаваю, хаджу ў спартзалу. Хочацца быць прыгожай не толькі для мужа і дзяцей, але і для ўласнай упэўненасці.

— **Юлія, аб чым марыце?**

— Ёсць у нас з Уладзіславам адна даўняя-даўняя мара — адправіцца куды-небудзь удваіх хоць на тыдзень. У нас не было вясяльнага падарожжа: спачатку на працы не адпускалі, а з нараджэннем дзяцей было ўжо не да гэтага. Але мы не пакідаем планаў, проста адклалі іх на няпэўны час. Пакуль у нас ёсць адна вясялая кампанія, без якой немагчыма ўявіць адпачынак. Вось стануць нашы Таня, Каця і Саша больш самастойнымі, тады мы і здзейснім сваю романтичную вандроўку.

Ганна КУРАК,
фота з архіва сям'і ТРЫКОЗАЎ.

ЯКАЯ ТЫ, АДЗІНОТА?

— Знік мой гузік! Згубіўся! Не магу нідзе яго знайсці! — жаліцца бабуля, заходзячы ў ардынатарскую.

— Які гузік? Чаму вы так з-за яго перажываеце? Зараз пашукаем яго разам, — спрабую як псіхолаг суцешыць бабулю і адначасова ўдакладніць, што ж насамрэч здарылася.

— Ой, не знойдзе! Я ўжо ўсё абшукала! Яго нідзе няма! — плача яна.

— Ён такі каштоўны? Можа, старажытны? А дзе ж ён быў? На вашай сукенцы ці на кофточцы? — распытваю я.

— Не, не на сукенцы! У скрыначцы! Ён — звычайны! Але я ж яго карміла! Я ж яго даглядала! — не супакойваецца бабуля.

— Але кармілі? Каго? Гузік?! — мне робіцца не па сабе. Чысценькая, ахайная, разважлівая, цалкам адэкватная бабуля — і раптам такое!

— Я на нітачку яго падвешвала і маятнік рабіла! Ну, вы ж разумееце, пра што я кажу, — тлумачыць бабуля.

— А-а-а... І навошта вам маятнік?

— А я ў яго пыталася, ці прыйдзе да мяне валанцёрка Оля! — паведамляе бабуля.

Дзякуй богу, гузік стараннямі медсестраў дый іншых супрацоўнікаў бальніцы неўзабаве знаходзіцца. Бабуля адразу ж супакойваецца і веселее. А валанцёрка Оля ў той дзень не прыходзіць. Яна і так даволі часта наведвае бальніцу, нягледзячы на тое, што ў яе — свая сям'я, адказная праца, ужо не маладыя бацькі, іншыя справы...

Самадастатковых людзей сталага веку ў нашай краіне і ў наш час — адзінкі. Адсутнасць самадастатковасці часта прыводзіць да вялізных праблем: чалавек, які нічым не заняты, пачынае патрабаваць да сябе падвышанай увагі сваякоў, медперсоналу, валанцёраў, бо ён не ў стане застацца сам-насам з сабой.

Але ні сваякі, ні медыкі, ні валанцёры, ні псіхолагі пры ўсім іх жаданні не могуць удзяліць такому чалавеку столькі увагі, колькі ён патрабуе. Чалавек пакутуе, хваробы прагрэсуюць.

У той жа час павялічваецца колькасць маладых людзей, якія з задавальненнем застаюцца сам-насам са сваім улюбёным камп'ютарам, і больш ім нішто і нішто непа-трэбна, нават жаданне апянуцца за межамі ўласнай кватэры ў іх адсутнічае.

Не, гэта не тыя маладыя людзі, якія захварэлі на залежнасць ад камп'ютарных гульняў і сацыяльных сетак і для якіх адзінай слушна будзе парада як мага хутчэй звярнуцца па дапамогу да псіхолага або ўрача-псіхатэрапеўта.

Маладыя людзі, пра якіх я кажу, працуюць за камп'ютарам, заказваюць па камп'ютары неабходныя харчовыя і прамысловыя тавары, там жа знаходзяць сабе сяброў, а потым, таксама па камп'ютары, пытаюцца ў псіхолагаў, ці нармальны лад жыцця яны вядуць, калі... не выходзяць з кватэры па некалькі тыдняў? І ці ўсё з імі ў парадку, калі такі лад жыцця іх цалкам задавальняе?

...Час знаходжання бабулі ў бальніцы падыходзіць да завяршэння, а яна зусім не хоча вяртацца дамоў, дзе ёй давядзецца цэлымі днямі быць адной «на ўсім гатовым». Яна марыць аб інтэрнаце, але клапатлівыя і любячыя сваякі ніколі не наважацца зрабіць такі крок. І таму дзень выпіскі з бальніцы, які, здавалася б, мусіць быць для чалавека вельмі радасным, для некаторых пацыентаў становіцца, як ні дзіўна, даволі сумным.

Згадаю і яшчэ адну вельмі прыемную, сімпатычную пажылую жанчыну, якая, нягледзячы на зусім дрэнны зрок, увесь час чытала кніжкі. «Я не хачу думаць аб мінулым, таму і чытаю іх адну за адной», — казала яна.

Была і іншая, якая, наадварот, успамінала сваё мінулае з вялікай удзячнасцю, і хоць жыццё ў яе было зусім не лёгкае, яна не пачувалася самотнай. Можна толькі парадавацца за такіх людзей і павучыцца ў іх любові да жыцця, напоўненага сэнсам, вераю, служэннем іншым людзям і здольнасцю перамагаць любыя цяжкасці.

Марына БАБРОЎСКАЯ, псіхолаг.

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС», расположенного по адресу: г. Орша, ул. Сергея Рижцеца, 16

Лот № 1, состав: 1. Здание проходной хлебозавода, инв. № 240/С-30357, площадь – 102 кв. м. 2. Здание хлебопекарни, инв. № 240/С-31313, площадь – 1321,9 кв. м. 3. Здание склада хлебозавода, инв. № 240/С-30355, площадь – 241,8 кв. м. 4. Здание мазутонасосной, инв. № 240/С-45934, площадь – 30,8 кв. м. 5. Сооружения в составе инженерных сетей (водопроводная, канализационная, тепловая, электрические сети и ограждения). **Обременение:** аренда части здания хлебопекарни с инв. № 240/С-31313 до 31.03.2019 (площадь – 93,6 кв. м.); аренда части здания проходной хлебозавода с инв. № 240/С-30357 до 31.03.2019 (площадь – 102,0 кв. м.). **Земельный участок:** кадастровый номер 242400000001005543, площадь – 0,7979 га. Право постоянного пользования. **Начальная цена – 161 898,00 бел. руб. с НДС. Задаток – 16 189,80 бел. руб.**

Лот № 2, состав: 1. Здание административно-бытового корпуса хлебозавода, инв. № 240/С-30346, площадь – 657,1 кв. м. 2. Тепловая сеть и ограждение. **Земельный участок:** кадастровый номер 223650100001015496, площадь 0,1182 га. Право постоянного пользования. **Начальная цена – 98 131,00 бел. руб. с НДС. Задаток – 9 813,10 бел. руб.**

Условия аукциона: 1. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней с даты подписания протокола о результатах аукциона. 2. Условия оплаты приобретенного на аукционе Лота (Лотов) согласовываются Победителем аукциона (Претендентом на покупку) и Продавцом при подписании договора купли-продажи. 3. Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере 3% от цены продажи Лота № 1, 5% от цены продажи Лота № 2 в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона

Аукцион состоится 23.04.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Шаг аукциона – 5%

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.

Продавец: ОАО «ДОРОРС», 220099, г. Минск, ул. Брестская, д. 77, корп. 1, пом. 2, тел. 8 (017) 240-61-79. Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 4.

Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, 220004, ул. Кальварийская, д. 4а, ВИС банка BPSBВY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС» (Лот № __), проводимом 23.04.2019 г. Участник, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из лотов. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений 19.04.2019 в 11.00. Контактное лицо для осмотра Объекта – Коваленко Валентина Алексеевна, тел. 8 044 513-70-55

Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении открытых торгов в форме аукциона на предоставление права на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства (личинки хирономид)

4 мая 2019 г. в 11.00 в г. Верхнедвинске, ул. Кооперативная, д. 1, (здание райисполкома, первый этаж, каб. 6) состоятся открытые торги в форме аукциона (далее – аукцион) на предоставление права на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства (личинки хирономид) на территории озера Тятно, площадью 126 га, расположенного в 32 км на северо-восток от г. Верхнедвинска, 2 км на восток от дер. Дубровы, сроком на 5 (пять) лет.

Организатор аукциона – Верхнедвинский районный исполнительный комитет (тел. 8 02151 62130).

Порядок проведения аукциона определен постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 2 июня 2006 г. № 699 «Об утверждении Правил добычи, заготовки и (или) закупки диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства».

Согласно заключению Национальной академии наук Беларуси промысловый запас личинок хирономид на озере Тятно составляет 155 кг/га. Предельно допустимый объем изъятия личинок хирономид составит 6250 кг в год.

Начальная цена предмета аукциона составляет 50 базовых величин (1 275,00 белорусского рубля).

Задаток на участие в аукционе составляет 20% от начальной цены предмета аукциона (255,00 белорусского рубля). Сумма задатка перечисляется на р/с Верхнедвинского райисполкома BY16 АКВВ 3604 3130 0069 9210 0000, УНП 300063038, ЦБУ № 206 г. Верхнедвинска, филиал № 216 «АСБ Беларусбанк», г. Полоцк, ВИС АКВВY21216, код платежа 4005.

Аукцион проводится путем пошагового увеличения цены предмета аукциона – 15%.

К участию в аукционе допускаются юридические лица и индивидуальные предприниматели.

Для участия в аукционе юридическое лицо или индивидуальный предприниматель в сроки, указанные в извещении, подает в комиссию соответствующее заявление, заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающую внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении о проведении аукциона, заверенную в установленном порядке копию свидетельства о государственной регистрации юридического лица или индивидуального предпринимателя.

В заявлении указывается, на какой территории и какие виды диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, предполагается заготавливать и (или) закупать по результатам аукциона. Документы принимаются до 30 апреля 2019 г. до 17.00 (рабочие дни с перерывом на обед) по адресу: г. Верхнедвинск, ул. Кооперативная, д. 1 (второй этаж, каб. 25) Верхнедвинский районный исполнительный комитет.

Победителем аукциона будет признано лицо, предложившее наибольшую цену.

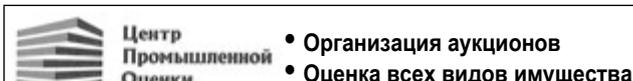
Лицам, не выигравшим аукцион, задаток возвращается. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано одним участником, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона в течение 5 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся обязан внести плату за предмет аукциона за минусом внесенного задатка (сумма внесенного задатка учитывается в счет возмещения затрат на организацию и проведение торгов, изготовление документации, необходимой для его проведения).

Адрес и номер контактного телефона комиссии: г. Верхнедвинск, ул. Кооперативная, д. 1, Верхнедвинский районный исполнительный комитет (второй этаж, каб. 25, тел. 8 02151 62130)

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 25.04.2019 г. по продаже имущества, изъятого у Котышева П. В.

Легковой хэтчбек «Мазда 626», МКПП, 1998 г. в., дизель, начальная стоимостью 2300 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 7790809.

УНП 190431606

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец ООО «Завод автомобильных прицепов и кузовов «МАЗ-Купава», г. Минск, ул. Машиностроителей, д. 18

Предмет аукциона (имущество реализуется одним лотом). Месторасположение: Минская обл., Червенский р-н, Смиловичский с/с, д. Старино

Производственная база: цех деревообработки с административными помещениями (615/С-35497, 1027,1 кв. м), в т. ч. вент. камеры 2 шт., рампа 2 шт., сети питьев. водопровода 184,7 м; сети быт. (255,7 м) и ливн. (287,4 м) канализации, очистные сооружения, двухкамерн. септик, поля фильтрации 235 м, покрытия 6446 кв. м; **склад** (615/С-35853, 150,6 кв. м); **КПП** (615/С-35856, 7,6 кв. м), в т. ч. ограждение 639,7 м; **ТП** (615/С-245, 68,3 кв. м); **водозаборная скважина** 615/С-35855), в т. ч. насос Grundfos; **насосная станция** (615/С-35496, 25,2 кв. м), в т. ч. 2 резервуара 150 куб. м, сети пожар. водопровода 484,3 м; **иное имущество:** сети электрооборудования и оборудование (в соответствии с перечнем, размещенным на сайте организатора аукциона www.cpo.by)

Сведения о земельном участке: пл. 2,5727 га, предоставлен на праве аренды по 20.11.2115 для обслуживания цеха деревообработки с административно-быт. помещениями, зданий и сооружений. Ограничения – находится в охран. зонах электр. сетей свыше 1000 В, пл. 0,2 га

Начальная цена с НДС – 390 386 руб. 07 коп. (снижена на 50%)

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона: 60% от цены продажи имущества с учетом ранее внесенной суммы задатка оплачиваются в течение 10 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи, оставшаяся сумма оплачивается с рассрочкой платежа на срок до 6 месяцев

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорены в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» **от 09.02.2019**

Аукцион состоится 16.04.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются **по 12.04.2019 до 17.00** по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; 8 029 317-95-42. www.cpo.by

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец ОАО «Пинагрузсервис», г. Пинск, ул. Рокоссовского, д. 2

Предмет аукциона

Наименование	Назначение	Общ. пл.	Инв. номер	Адрес
Здание склада с пристройками	Здание многофункциональное	388,7 кв. м	130/С-29679	Брестская обл., г. Пинск, ул. Рокоссовского, 2Г

Составные части и принадлежности: отопляемая пристройка, четыре пристройки, два ограждения территории, забор металлический, верхнее покрытие территории, двое ворот, наружные сети канализации

Сведения о земельном участке: пл. 0,5693 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания склада с пристройкой. Ограничения (обременения) прав: охранные зоны электрических сетей напряжением до 1000 вольт, пл. 0,0302 га

Начальная цена с НДС 20% – 108 322,46 бел. руб.

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на счет BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, должен произвести оплату в течение **5 (пяти) рабочих дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорены в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	02.04.2019 в 13.00 по адресу: г. Пинск, ул. Рокоссовского, д. 2, ОАО «Пинагрузсервис»
Дата и время окончания приема документов	01.04.2019 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42.
E-mail:	auction@cpo.by

Настоящим на основании п. 1 ст. 56 Гражданского кодекса Республики Беларусь уведомляем о том, что ООО «БизнесИнвест-28» 28.02.2019 приняло решение № 01/2019 об отмене решения от 20.12.2018 № 03/2018 о реорганизации в форме присоединения к нему общества с ограниченной ответственностью «Алавес» (ООО «Алавес»), зарегистрированного Минским городским исполнительным комитетом 01.06.2009 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191117696, адрес местонахождения: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 10, ком. 226а). УНП 191129277

Острошицкий сельский исполнительный комитет (организатор аукциона) извещает о проведении 24 апреля 2019 года открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь (га)	Ограничения в использовании, инфраструктура	Начальная цена (бел. руб.)	Размер задатка (бел. руб.)	Расходы по изготовлению документации (бел. руб.)
1	аг. Острошицы, ул. Лесная, 2А, кадастровый номер 623286306601000584	0,1379	Черта населенного пункта Имеются сети: электрификация, водоснабжение, газификация	15 000,00	1500,00	1668,32 + расходы на размещение объявления

Дата, время и место проведения аукциона: 24 апреля 2019 в 10.00 по адресу: Логойский район, аг. Острошицы, ул. Центральная, д. 8, Острошицкий сельский исполнительный комитет.

Прием документов, ознакомление с участком и документацией: ежедневно с 8.00 до 17.00 (кроме субботы и воскресенья) по 18.04.2019 включительно; к заявлению прилагается квитанция об оплате задатка и копия личного паспорта.

Задаток перечисляется на расчетный счет BY37AKBB36006191411050000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВY2X, УНП 600537220, код платеж – 04901, получатель – Острошицкий сельский исполнительный комитет.

Условия: победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после подписания протокола о результатах проведения аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона.

Конт. тел.: (801774) 57 6 21, 57 6 35, 57 6 36; (+37529) 366 76 48.
Затраты на строительство, в том числе проектирование объектов распределительной, инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку, подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 № 298 «Об утверждении Положения о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку» в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 07.02.2006 № 72 «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры»

Антикризисный управляющий ИООО «Сырьевые ресурсы» – ООО «Капитал Диалог» (организатор торгов) извещает о проведении 23.04.2019 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Кропоткина, 93А, оф. 404 открытых торгов по продаже:

1. Дебиторской задолженности ИООО «Сырьевые ресурсы»: строительное унитарное предприятие «Строительное управление № 51» (размер задолженности – 9288,73 BYN) – первоначальная цена 8359,86 BYN;

2. Имущества ИООО «Сырьевые ресурсы»: 13 панели для облицовки ванны, отд. ST-01 Armenian Travertine polished finish. Не вкл. смесители и др. оборудование – 224,29 руб. В количестве 47 компл., общей стоимостью 10541,63 руб.; ванна из акрила с подконструкцией из вспененного полистирола. Размеры по проекту – 1864,33 руб. в количестве 66 шт., общей стоимостью 123 045,75 руб.; внутренняя часть термостата арт. 3542597090 Dornbracht – 347,87 руб. в количестве 32 шт., общей стоимостью 11 131,84 руб.; держатель для душевой лейки арт. 3508597090 Dornbracht – 47,32 руб. в количестве 43 шт., общей стоимостью 2034,76 руб.; держатель для туалетной бумаги арт. 83500979-00 Dornbracht – 144,77 руб. в количестве 1 шт.; Запасной держатель для туалетной бумаги арт. 83590979-00 Dornbracht – 93,48 руб. в количестве 2 шт., общей стоимостью 93,48 руб.; каменный плинтус: размеры согласно проекту, отделка ST-01 Armenian Travertine polished finish – 60,31 руб. в количестве 130,9 погон. м, общей стоимостью 7894,58 руб.; каменный топ, размеры согласно проекту – 1345,78 руб. в количестве 54 компл., общей стоимостью 72 672,12 руб.; кнопка смыва арт. 9.240.626 Tece – 70,99 руб. в количестве 1 шт.; комплект для ванной арт. custom Interiorplus – 1281,16 руб., в количестве 21 шт., общей стоимостью 26904,36 руб.; кресло рабочего стола согласно спецификации – 721,98 в количестве 1 шт.; кресло согласно спецификации – 1202,84 руб. в количестве 1 шт.; крышка для унитаза арт. 43 183 – 20,87 руб. в количестве 1 шт.; металлическая вставка для порога из нержавеющей стали – 33,36 руб., в количестве 92 пог. м., общей стоимостью 32 425,92 руб.; Металлическая конструкция для колонны душевой. Размеры по проекту – 976,35 руб. в количестве 21 шт., общей стоимостью 20 503,35 руб.; Направляющие (металлический профиль) для стеклянной перегородки WC, в комплекте с крепежом – 724,86 руб., в количестве 25 компл., общей стоимостью 18 121,50 руб.; направляющие (металлический профиль) для стеклянной перегородки, в комплекте с крепежом – 1171,11 руб., в количестве 146 шт., общей стоимостью 170 982,06 руб.; облицовка душевой колонны. Отделка ST-01 Armenian Travertine polished finish – 1001,17 руб., в количестве 12 компл., общей стоимостью 12 014,04 руб.; облицовка душевой колонны. Отделка ST-01 Armenian Travertine polished finish – 886,22 в количестве 9 компл., общей стоимостью 7975,98 руб.; облицовка пола мрамором душевой поддон: отделка камень ST-01 Armenian Travertine polished finish – 506,45 руб., в количестве 13 компл., общей стоимостью 6583,85 руб.; Облицовка пола мрамором: p600x600x20mm отделка камень ST-01 Armenian Travertine polished finish – 176,71 руб., в количестве 161,28 кв. м, общей стоимостью 28 499,79 руб.; облицовка стен ST-01 Armenian Travertine polished finish – 176,71 руб., в количестве 190,89 компл., общей стоимостью 33 732,17 руб.; одностворчатая стеклянная дверь WC: отд. GL03 laquered glass – 590,66 руб., в количестве 24 шт., общей стоимостью 14 175,84 руб.; Полотенцедержатель арт. 650 2700 Steinberg – 133,88 в количестве 1 шт.; Прикроватная тумба согласно спецификации – 943,51 руб. в количестве 2 шт., общей стоимостью 1887,02 руб.; пufф согласно спецификации – 522,17 руб., в количестве 1 шт.; раковина art.custom made dim 510x310 Interiorplus – 551,11 руб., в количестве 1 шт.; светильник настенный согласно спецификации – 305,65 руб., в количестве 1 шт.; светильник настольный согласно спецификации – 196,56 руб., в количестве 1 шт.; сифон art.Sl.2 Alape – 90,77 руб., в количестве 1 шт.; стеклянная перегородка WC: n1стеклофикс, отд GL03 laquered glass – 469,34 руб., в количестве 24 шт., общей стоимостью 11 264,16 руб.; стеклянная перегородка душевой: 1 стекло фикс + 1 дверь распашная, отд GL2 with leaf effect pattern – 2491,42 руб., в количестве 24 компл., общей стоимостью 59794,08 руб.; стеклянная перегородка душевой: 1 стекло фикс., отд. GL03 laquered glass – 685,21 руб., в количестве 24 компл., общей стоимостью 16 445,04 руб.; стеклянная перегородка душевой: 1 стекло фикс. + 1стекло фиксир, отд GL2 with leaf effect pattern – 1462,02 руб., в количестве 24 компл., общей стоимостью 35 088,48 руб.; топ ванны отделка ST-01 Armenian Travertine polished finish. Не включая смесители и др. оборудование – 523,34 руб., в количестве 41 компл., общей стоимостью 21456,94 руб.; фурнитура для деревянной раздвижной двери: вкл. подконструкцию раздвижной двери, ручки – 1083,41 руб., в количестве 177 шт., общей стоимостью 191 763,57 руб.; фурнитура стеклянной перегородки wc: вкл. подконст., петли, дв. ручки д/стекл. перегородки – 1350,74 руб., в количестве 48 шт., общей стоимостью 64835,52 руб.; трансформ. подстанция «Северная» секц. 1, распрд. моноблок Safering CCCV – 19986,67 руб., в количестве 1 шт., общей стоимостью 19986,67 руб.; трансформ. подстанция «Северная» секц. 2, распрд. моноблок Safering CCCV – 18939,49 руб., в количестве 1 шт., общей стоимостью 18939,49 руб.; трансформ. подстанция «Энерглобок» секц. 1, распрд. моноблок Safering CCCV – 19986,67 руб., в количестве 1 шт., общей стоимостью 19986,97 руб.; трансформ. подстанция «Энерглобок» секц. 2, распрд. моноблок Safering CCCV – 18932,55 руб., в количестве 1 шт., общей стоимостью 18 932,55 руб.; витраж В-2 *(заполнение) – 244,23 руб., в количестве 5,62 кв. м, общей стоимостью 1372,57 руб.; витраж В-5 (заполнение) Блок В – 244,23 руб., в количестве 28,66 кв. м, общей стоимостью 6999,63 руб.; витраж В-5 (каркас) Блок В – 196,82 руб., в количестве 0,64 кв. м, общей стоимостью 125,96 руб.

Со списком имущества, выставляемого на торги, можно ознакомиться, направив заявку на адрес организатора торгов, по адресу info@capital-dialog.by.

Шаг аукциона – 5% от цены лота. Задаток для участия в аукционе – 5% от цены лота. Прием заявлений на участие в торгах осуществляется по почтовому адресу: 220123, г. Минск, а/я 68, с даты настоящей публикации по 22.04.2019 г. Оплата задатка производится с даты настоящей публикации до 22.04.2019 г. вкл. на р/с ИООО «Сырьевые ресурсы» р/с BY91BPSB30120121400179330000 в белорусских рублях ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, код BPSBВY2X, УНП 100235669.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену. Заключение договора купли-продажи осуществляется в течение 10 дней со дня проведения торгов. Победитель торгов в течение 5 банковских дней со дня заключения договора купли-продажи оплачивает цену за минусом внесенного задатка. Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов. Уведомление участников об итогах торгов в день торгов, публично. Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги. Участие в торгах и результаты торгов оформляются итоговым протоколом в день их проведения. В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником предмет торгов может быть реализован этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее, чем за один день до их проведения

**ОАО «Лидапещеконцентраты»
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 31 декабря 2018 года**

Организация	ОАО «Лидапещеконцентраты»
Учетный номер плательщика	500021268
Вид экономической деятельности	10899
Организационно-правовая форма	частная
Орган управления	собрание акционеров
Единица измерения	тыс. руб.
Адрес	231300, Гродненская обл., г. Лида, ул. Тавлая, 11

Активы	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства (01 минус 02)	110	6232	6017
Нематериальные активы (04 минус 05)	120	4	2
Доходные вложения в материальные активы (03 минус 02)	130	153	63
В том числе:			
инвестиционная недвижимость	131	153	6
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	57
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы (08, 07)	140	320	68
Долгосрочные финансовые вложения (06)	150	2	2
Отложенные налоговые активы (09)	160	-	-
Долгосрочная дебиторская задолженность (60, 62, 76 минус 63)	170	-	-
Прочие долгосрочные активы (97)	180	-	-
ИТОГО по разделу I	190	6711	6152
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	2769	2670
В том числе:			
Материалы (10, 15, 16, 14)	211	1353	1227
животные на выращивании и откорме (11)	212	-	-
незавершенное производство (20, 21, 23, 29)	213	228	265
готовая продукция и товары (43, 44, 41 минус 42)	214	1188	1178
товары отгруженные (45)	215	-	-
прочие запасы	216	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации (47)	220	-	-
Расходы будущих периодов (97)	230	17	10
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам (18)	240	20	35
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	4024	3896
Краткосрочные финансовые вложения (58)	260	-	-
Денежные средства и их эквиваленты (50, 51, 52, 55, 57, 58)	270	188	201
Прочие краткосрочные активы (94)	280	-	-
ИТОГО по разделу II	290	7018	6812
БАЛАНС	300	13729	12964

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал (80)	410	2062	2062
Неоплаченная часть уставного капитала (75 (75-1) показатель вычитается)	420	-	-
Собственные акции (доли в уставном капитале) (81 показатель вычитается)	430	-	-

Резервный капитал (82)	440	-	-
Добавочный капитал (83)	450	3259	3304
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) (84)	460	5130	3189
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода (99)	470	-	-
Целевое финансирование (86)	480	-	-
ИТОГО по разделу III	490	10451	8555
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы (67)	510	139	139
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам (76)	520	-	-
Отложенные налоговые обязательства (65)	530	-	-
Доходы будущих периодов (98)	540	4	6
Резервы предстоящих платежей (96)	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	-	-
ИТОГО по разделу IV	590	143	145
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы (66)	610	378	1694
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	-	-
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	2746	2561
В том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям (60)	631	1633	1479
по авансам полученным (62)	632	17	18
по налогам и сборам (68)	633	99	158
по социальному страхованию и обеспечению (69)	634	90	71
по оплате труда (70)	635	316	245
по лизинговым платежам (76)	636	25	69
собственнику имущества (учредителям, участникам) (75, 70)	637	550	501
прочим кредиторам (71, 73, 66, 67)	638	16	20
Обязательства, предназначенные для реализации (76/7)	640	-	-
Доходы будущих периодов (98)	650	11	9
Резервы предстоящих платежей (96)	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
ИТОГО по разделу V	690	3135	4264
БАЛАНС	700	13729	12964

**ОТЧЕТ
о прибылях и убытках
за январь – декабрь 2018 года**

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 года	За январь – декабрь 2017 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	23132	21496
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	11792	12029
Валовая прибыль (010 – 020)	030	11340	9467
Управленческие расходы	040	4084	3048
Расходы на реализацию	050	3478	2584
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030 – 040 – 050)	060	3778	3835

Прочие доходы по текущей деятельности	070	1569	1340
Прочие расходы по текущей деятельности	080	2423	1680
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (± 060 + 070 – 080)	090	2924	3495
Доходы по инвестиционной деятельности	100	405	19
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	52	1
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	1	1
проценты к получению	103	11	5
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	341	12
Расходы по инвестиционной деятельности	110	59	2
В том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	34	2
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	25	-
Доходы по финансовой деятельности	120	98	140
В том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	98	140
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	-
Расходы по финансовой деятельности	130	200	629
В том числе:			
проценты к уплате	131	52	407
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	135	220
прочие расходы по финансовой деятельности	133	13	2

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 года	За январь – декабрь 2017 года
1	2	3	4
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (100 – 110 + 120 – 130)	140	244	(472)
Прибыль (убыток) до налогообложения (± 090 ± 140)	150	3168	3023
Налог на прибыль (Д99К68)	160	680	628
Изменение отложенных налоговых активов (09)	170	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств (65)	180	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода) (Д99К68)	190	-	-
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	59	69
Чистая прибыль (убыток) (± 160 – 170 ± 180 – 200-205-206)	210	2429	2326
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	(10)
Совокупная прибыль (убыток) (± 210 ± 220 ± 230)	240	2429	2316
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	-	-
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	-	-

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже права заключения договоров аренды земельных участков в г. Бресте

№ лота	Адрес участка	Кадастровый номер 14010000000	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Срок аренды, лет	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расх. по подг. земельн.-кадастр. док. (руб.)	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке, в т.ч. ограничения и условия в его использовании
1	В районе пересечения ул. 17 сентября и ул. Интернациональная	1031265	0,0241	Для строительства и обслуживания объекта общественного питания	10	3 820,53	760,00	2 352,53	0,0048 га – охранный зона линий электрических сетей напряжением до 1000 вольт (кабельная линия); 0,0241 га – территория, подлежащая специальной охране (в водоохранной зоне реки Мухавец)
2*	В районе ул. Гаврилова (район детской площадки)	1031266	0,2611	Для строительства и обслуживания открытых теннисных кортов	10	33 559,24	6 700,00	2 848,28	0,0246 га – охранный зона линий связи и радификации
3	По ул. Грибоедова в г. Бресте (согласно ПДП «ЮЗМР-2» поз. по ГП № 58)	1030584	0,0949	Для строительства блока бытового обслуживания (земельный участок для размещения объектов бытового обслуживания населения)	10	18 517,54	3 700,00	4 647,59	0,0002 га – охранный зона электрических сетей; 0,0024 га – охранный зона сетей и сооружений канализации; 0,0042 га – охранный зона сетей и сооружений теплоснабжения; 0,0949 га – расположение на мелиорируемых (мелиорированных) землях
4	Ул. Суворова (согласно ПДП «ЮВМР-4» поз. по ГП № 48)	1030113	0,7676	Для строительства и обслуживания гостиничного комплекса	10	103 282,48	20 650,00	10 893,12	0,0096 га – охранный зона линий связи и радификации; 0,0012 га – охранный зона линий электрических сетей напряжением до 1000 вольт; 0,0600 га – охранный зона сетей и сооружений водоснабжения; 0,0033 га – охранный зона сетей и сооружений канализации; 0,0733 га – охранный зона объектов газораспределительной системы

Размер штрафа, уплачиваемый в случаях, определенных с Положением о порядке проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462 **2 550,00 руб.**

* - Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан возместить коммунальному унитарному предприятию «Брестская физкультурно-оздоровительная служба» убытки в сумме 1 710,00 (одна тысяча семьсот десять) рублей

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» **Задаток в размере до 20% от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № BY73AKBV30127803600111000000 в филиале № 100 Брестское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Бреста, код банка АКВВВY21100, УНП 290433924**

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462, и состоит при наличии не менее двух участников.

Перечень документов, представляемых участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); **гражданином** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; **индивидуальным предпринимателем** – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина или индивидуального предпринимателя** – нотариально удостоверенная доверенность; **представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь** – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; **представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица** – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык; **представителем иностранного гражданина** – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальные предприниматели и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором аукционных торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра предмета аукциона (лота) осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан:

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов, осуществить оплату предмета аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения в установленном порядке), возместить расходы, понесенные городским бюджетом по подготовке земельно-кадастровой документации и государственной регистрации земельного участка, а также компенсировать организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения (окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях ознакомления участников). Оплата цены продажи предмета аукциона может быть осуществлена в рассрочку, в соответствии с решением Брестского горисполкома от 24.10.2016 г. № 1687.
- в течение 2 рабочих дней после перечисления платежей заключить с Брестским горисполкомом договор аренды земельного участка;
- в течение 2 месяцев со дня подписания договора аренды земельного участка обратиться за государственной регистрацией договора аренды участка, а также прав на него;
- получить в установленном порядке АПЗ и тех. условия для инженерно-технического обеспечения объекта строительства, разрешение Брестского горисполкома на проведение проектно-исследовательских работ;
- разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий одного года со дня государственной регистрации возникновения прав на земельный участок;
- приступить к занятию земельного участка (начать строительство, иное освоение земельного участка) в течение 6 месяцев (для юридического лица, индивидуального предпринимателя) и в течение 1 года (для граждан) со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство объекта;
- завершить строительство объекта в сроки, определенные проектной документацией

Аукцион состоится 23 апреля 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, актовый зал.

Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 21.03.2019 г. до 17.30 17.04.2019 г. (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50.

Контактные телефоны: 53 81 92, 53 45 65. Сайты: www.bgcn.by, www.city.brest.by и www.gki.gov.by

Мама, пачытай!

СОНЕЧНЫ ВОЖЫК

ЖЫЎ-БЫЎ Хлопчык. Маленькі такі хлопчык. Ён знаходзіўся яшчэ ў тым далікатным узросце, калі вераць у чуды, у казку і ў дабро... Жыў ён у невялікім драўляным доме. Бацькі яго кожны дзень ішлі на працу або ехалі ў працяглы камандзіроўкі, пакідаючы яму гару цацак і суседскую бабулю-нянечку, якая толькі і рабіла, што вязала ля акна і абсалютна не замінала Маленькаму Хлопчыку. А ён, удзячны ёй за гэта, часам дапамагаў размотваць і змотваць у клубочкі ніткі.

У суседскіх хлапчукоў з другой вуліцы былі сёстры і браты, з якімі можна было гуляць. У іх было чым пахваліцца адзін перад адным: то рагаткамі, то сцізорыкамі, то катамі з прывязанымі да хвастаў пустымі бляшанкамі... Без такіх цацак у іх кампанію не прымалі. А нашаму герою няма чаго было прынесці з сабой: катой яму было шкада, страляць з рагаткі па птушках ён не хацеў... І таму быў заняты сваімі цацкамі ці бегаў у дворыку.

Улетку яшчэ нічога: можна гуляць у невялікім садзе, які, як і дом, быў адгароджаны ад вуліцы шчыльным плотам. Залазіць на любімую старую грушу і разглядаць свет зверху. Зімой жа сад заносіла снегам, і знаходзіцца там доўга неяк не выпадала.

Але зараз была восень. І вось у адзін з такіх сырых і халодных дзён, раніцай, калі Маленькі Хлопчык яшчэ спаў, а сонейка ўжо прагнулася, праз узор аконнай шторы ў пакой пратачыўся невялікі праменьчык. Па гэтым прамені, як па канаце ў цырку, на тоненькіх ножках протупала нешта... Гэта «нешта» ціхенька пацерлася аб шчаку Ма-

ленькага Хлопчыка, як бы даючы аб сабе значь...

— Вой! — усклікнуў Хлопчык і прагнуўся. — Хто гэта колецца так казытліва?

— Гэта я, — адказала «нешта» і, не чакаючы наступнага пытання, удакладніла: — Я — Сонечны Вожык...

— А чаму ты — Сонечны Вожык, а не Сонечны Зайчык? — спытаў малы.

— Ну вось ізноў, — з ценем ледзь заўважнай крыўды вымавіў Сонечны Вожык. — Усе чакаюць толькі зайчыкаў...

— Не, не, — тут жа выправіўся Маленькі Хлопчык, бо быў тонка ўстроеным чалавечкам і адразу адчуваў крыўду іншага. — Я вельмі рады пазнаёміцца з Сонечным Вожыкам! А твае іголки... яны ж зусім не балюча колюцца! Хочаш, будзем з табою сябраваць?

— Вядома, хачу! — закрычаў Сонечны Вожык. — Вельмі хачу!

І яны пайшлі ў сад, дзе кідаліся адно ў аднаго восеньскім лісцем. Потым Сонечны Вожык прапанаваў забрацца на старую грушу, і яны, седзячы амаль на самай верхавіне, разгойдвалі яе туды-сюды, гуляючы ў моцны ўраган.

Ніколі яшчэ ў Маленькага Хлопчыка не было такога насычанага і яскравага дня! Хіба што калі пасля доўгай камандзіроўкі прыезджалі бацькі і прывозілі з сабой якія-небудзь цікавосткі: дзіўных звяроў з карэньчыкаў або каменьчыкі, якія нагадвалі пра палацы... Ён чакаў надыходу наступнага дня з нецярпеннем. Ніхто яшчэ не гуляўся з ім так, як яго незвычайны сябар. Таму ўсю ноч Хлопчык прачынаўся і зазіраў пад лужок, дзе, як маленькае сонейка, у цемры праменьніўся Вожык...

ЗІМА прыйшла неяк знянацку, у адну ноч. Але Маленькаму Хлопчыку цяпер ужо не было сумна і страшна. У яго быў сябар, і гэты сябар кожную хвіліну прыдумляў розныя заняткі.

Аднойчы Сонечны Вожык прапанаваў Маленькаму Хлопчыку адправіцца падарожнічаць.

— Але ж за акном завея! — здзівіўся Хлопчык.

На што Сонечны Вожык адказаў:

— А нам не трэба нікуды выходзіць. Я навучу цябе падарожнічаць у тваім пакоі. У цябе ёсць фарбы?

Хлопчык прынёс набор фарбаў і зачаравана пачаў назіраць за сябрам.

— Ну вось, зараз мы размалюем гэтыя сумныя шпалеры... Намалюем розныя заморскія гарады і будзем па іх гуляць.

— Але як жа мы туды трапім?

— Хіба ты не ведаеш? — здзівіўся Сонечны Вожык. — Трэба доўга-доўга глядзець на карціну — і тады ты ў ёй апынешся...

І ён навучыў Маленькага Хлопчыка маляваць проста на сценах і размаляваць рознакаляровымі фарбамі свае карціны. І зараз увесь яго пакой то плыве на караблях, то ляцеў у космас да зорак. І сябры гадзінамі падарожнічалі па гэтых казачных сусветках.

— А ты ўмееш разглядаць хвілінкі? — спытаў неак Сонечны Вожык.

— Як гэта?

— Ну, можна пражыць дзень — як пераскочыць, і не заўважыць яго. Таксама і месяц, і год... А можна разглядаць і пражываць кожную хвілінку. Вунь, бачыш, за акном сняжынка пырхае, як птушка... Гэтая хвілінка — яе вялікае жыццё. А вось зараз яна ўпадзе і стане проста снегам... А вунь Раніца пад вокнамі блукае, а потым таксама сядзе.

— А куды яна падзецеца? — шэптам спытаў Маленькі Хлопчык.

— Схаваецца ў чароўнае дупло тваёй адзінай грушы ў яблыневым садзе — яна там жыве...

— А можна схадзіць да яе ў госці? Ну хоць на трошачкі? — папрасіў захоплены Хлопчык. — Паглядзець, як яна там жыве...

— Толькі калі па вельмі важнай справе... А жыве? Яна жыве па хвілінах. Бо занадта хутка праходзіць тут, на Зямлі...

Але пакуль сябры размалялі — Раніца сышла...

УЖО некалькі дзён бушавала звіруха. І калі наступіла чарговая Раніца, яна была не вельмі вясёлая. Сонечны Вожык засумаваў.

— Чаму ты такі сумны? У цябе скончыўся настрой? — спытаў Маленькі Хлопчык.

— Проста калі я доўга не буду бачыць сонца, то магу знікнуць. Мяне нельга захоўваць у камодзе або ў чамадане, ці яшчэ дзе-небудзь у цемры...

Ночку Хлопчыку не спалася. Ён доўга варочаўся і думаў, як дапамагчы сябру. Потым ціха ўстаў, накінуў плед, узяў пэндзаль і на дыбачках выйшаў у кухню. На невялікім белым аркушы Хлопчык намаляваў велізарнае яркае сонца. Засталося толькі пакласці гэтую карціну ў чароўнае дупло.

За дзвярыма так мяло і круціла, што нават страшна было высюваць нос. «Трэба ратаваць сябра», — цвёрда вырашыў Хлопчык. Адчыніў дзверы. Тонучы ў гурбах, стаў прабірацца да сваёй грушы. Ён амаль дацягнуўся да дупла... як раптам велізарная снежная шапка, сарваўшыся з вяршыні дрэва, накрыла яго, ператварыўшы ў гурбу. Але зараз жа нейкая нябачная сіла беражліва падняла малаго і выцягнула наверх. Вочы ён адкрыў ад святла. І убачыў знаёмую Раніцу. Яна сядзела ў празрыстым крэсле і піла гарбату.

— Мілая Раніца, — ціхенька пачаў Хлопчык. — Ты не магла б заўтра быць сонечнай? Гэта вельмі патрэбна майму сябру, інакш ён загіне...

Раніцай Хлопчык прагнуўся ад таго, што ў вочы яму ярка свяціла сонца! Ён падбег да акна і засакаў ад радасці! Старая нянечка і Сонечны Вожык майстравалі ў двары ўласную снежную горку. Яны скачвалі вялікія снежныя камякі і складалі іх да плота. Потым утрамбоўвалі лапатай і палівалі вадой! Вось дык так!

Вулічныя хлапчुकі, зацікаўленыя вясёлым шумам у двары Маленькага Хлопчыка, здзіўлена бегалі ўздоўж агароджы, спрабуючы знайсці шчыліну, каб паглядзець, з кім гэты малы так весяліцца? Але колькі ні глядзелі, так нічога і не зразумелі. Бо для таго, каб цуды прыходзілі, трэба ўмець бачыць незвычайнае ў звычайным...

Ларыса КАРАСІНА.

ПАКАШТУЙЦЕ! ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!
КАТЛЕТЫ АЎСЯНЫЯ «СЫТЫ ТАТА»

Спатрэбіцца: аўсяныя шматкі — 1 шклянка; кіпень — 0,75 шклянкі; соль, перац — на смак; часнок — 2 зубчыкі; шампіньёны — 2-3 шт.; цыбуля — 1 шт.; бульба — 1 шт.; свежая сечаная пятрушка — 2-3 ст. л.

Заліць аўсянку кіпнем і даць ёй настаяцца на працягу 20 хвілін. Пасаліць, паперчыць. На дробнай тарцы падзерці часнок, цыбулю, бульбу і дадаць да аўсянкі. Дадаць дробна нарэзаня шампіньёны, пятрушку і змяшаць масу. Выкладзі катлеткі ў разагрэты на патэльні алей і абсмажыць іх з двух бакоў.

ПОСНЫ РАСОЛЬНІК

Спатрэбіцца: шампіньёны або вешанкі — 250 г; салёныя агуркі — 2-3 шт.; бульба — 2-3 шт.; морква — 1 шт.; сельдэрэй — 1 сцябло; цыбуля рэпчатая — 1 шт.; агурочны расол — 1 шклянка; ячныя крупы — 2-3 ст. лыжкі; соль, перац — на смак; лаўровы ліст — 1 шт.; алей для абсмажвання; зяленіва для падачы.

Крупы добра прамыць і замачыць у вадзе на 30—60 хвілін. Грыбы памыць, ачысціць і нарэзаць пласцінамі. Паставіць таўстасценную каструлю на агонь, дадаць грыбы і абсмажыць да выпарвання вадкасці на працягу 5-7 хвілін. Затым дадаць 1 літр кіпню.

Дадаць у булён крупы, давесці да кіпення і варыць на слабым агні прыкладна 20 хвілін. Бульбу нарэзаць кубікамі, моркву нарэзаць кружочкамі або саломкай, сельдэрэй і цыбулю дробна нарэзаць. Агуркі дробна нарэзаць, па жаданні ачысціўшы ад лупіны.

Выкладзі агуркі на патэльнію, уліць 100 мл вады і тушыць на слабым агні на працягу 5-7 хвілін, затым прыбраць з патэльні. Уліць на патэльнію алей, дадаць цыбулю і абсмажыць да празрыстасці. Дадаць да цыбулі моркву і сельдэрэй і абсмажыць на працягу 2-3 хвілін.

Калі ячныя крупы з грыбамі праварацца 20 хвілін, дадаць у каструлю агуркі, запраўку з агародніны і грыбоў, бульбу, агурочны расол і лаўровы ліст. Давесці да кіпення і варыць на слабым агні 10—15 хвілін. У канцы пасаліць і паперчыць суп, пасыпаць свежага зяленіва, выключыць агонь і даць настаяцца 15—20 хвілін.

МАЙСТАР-КЛАС

ДЭКАРАТЫЎНЫЯ БУТЭЛЬКІ ДЛЯ КУХНІ

Гэта немудрагелістая, але вельмі вытанчаная і мілая штучка можа стаць выдатным падарункам, які ўпрыгожыць кухонны інтэр'ер. А калі зрабіць дзве ці тры дэкаратыўныя бутэлькі, то гэта ўжо будзе цэлая кампазіцыя.

Выбіраем прыдатны варыянт

Тут важна вызначыцца з формай бутэлькі: круглявая або прадаўгаватая, графлёная або гладкая — усё гэта справа густу і асабістых пераваг.

Напаўненне

Неабходна вырашыць, якія колеры і формы зярнят вы хочаце бачыць у будучай кампазіцыі. Часцей за ўсё ў якасці напаўнення дэкаратыўных бутэлек выкарыстоўваюць агародніну і крупы, такія як рознакаляровыя перцы, зерне фасолі, гароху, кукурузы. Можна фантазіраваць на любую кулінарную тэматыку, а таксама выкарыстоўваць любы элемент, які ў вашых вачах будзе выглядаць дарчэным.

Напаўняем бутэльку

Цяпер важна стварыць правільную разнаслойную сіметрыю. Тут зручна карыстацца лейкай. Каб дасягнуць касога пласта, трэба трымаць бутэльку пад нахілам і мяняць яе становішча, пакуль не атрымаецца жаданы вынік.

Захоўванне змесціва

Каб начынка заўсёды мела бездакорны выгляд, неабходна дадаць кансервант. Для гэтага выдатна падыхдзе алей. З такім напаўненнем зярнятка не толькі захавваюць сваю форму і свежасць, але і будуць прыгожа пералівацца пад сонечнымі прамянямі. Напоўніўшы бутэльку, шчыльна закрываем корак.

Дэкор

Хупавыя стужачкі, вярвачка і тканінавыя накрывкі дадуць нейкую разыначку і элегантнасць кампазіцыі.

Дэкаратыўныя бутэлькі выдатна будуць глядзецца на паліцы, абедзенным стала і нават на халадзільніку.

«Дзеці ў пясочніцах на касцях гуляць не будуць»

3 ГІСТОРЫІ ПЫТАННЯ

У квартале, абмежаваным цяперашнімі вуліцамі Дзяржынскага, Куйбышава, Савецкай і праспектам Машэрава, падчас вайны знаходзілася гета. Паводле гістарычных звестак, у першыя два гады вайны было знішчана 28 тысяч брастаўчан яўрэйскай нацыянальнасці. Тысячы вязняў вывозілі і расстрэльвалі за горадам, таксама ў Бярозаўскім раёне, іншых забівалі на месцы, тут жа закопвалі. Як расказваюць карэнныя брастаўчане, у 50-х, 60-х, 70-х гадах астанкі людзей таксама знаходзілі, вывозілі кудысьці. Але рабілі гэта ціха, амаль засакрэчана. Зараз жа ніхто і ўявіць не мог, што тут яшчэ ляжаць косці тысяч ахвяр халакосту. Нядаўню сустрэчу з журналістамі **старшыня Брэсцкага гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК** пачаў з гісторыі пытання.

— На жаль, гэта не метафара, што Брэст стаіць на касцях. На месцы плошчы Леніна былі могількі часоў Першай сусветнай вайны. У цэнтральным гарадскім парку справа ад дыскатэкі ляжаць нямецкія салдаты, з левага боку — венгерскія вайскоўцы. Нядаўна па праспекце Машэрава ў раёне помніка Афанасію Брэсцкаму ўзнялі для перапахавання рэшткі салдат Вермахта. Падчас рэканструкцыі Гарадскога саду сёлета знайшлі сляды пахавання і чалавечыя косці.

Многа налічваецца трагічных старонак у гісторыі тысячагадовага горада над Бугам, асабліва іх шмат у XX стагоддзі. Але трагедыя гэта стаіць асобна менавіта з-за колькасці ахвяр. Зноў яна напаміла аб сабе цяпер.

РАСКОПКИ

У самым пачатку года на азначаную пляцоўку прыйшоў забудоўшчык — чарговы інвестар. Чарговы, таму што гэта не першая спроба прывесці да ладу квартал у цэнтры горада з напайбарачнымі будынкамі, вулічнымі туалетамі. Быў ужо італьянец у 2007 годзе. Але з ім дагавор вымушаны былі скасаваць, бо інвестар не выконваў уласных абавязальстваў. Толькі ў 2016 годзе знайшоўся новы патэнцыйны інвестар. Спатрэбіўся час для вырабу праектна-каштарыснай дакументацыі, іншых падрыхтоўчых мерапрыемстваў. І ў студзені будаўнічая кампанія прыступіла да работы. 17 студзеня падчас пракладкі катлавана знайшлі першыя астанкі. Ужо 18 чысла гарвыканкам

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У раёне будоўлі.

Фота Валерыя КАРПІЦА

зварнуўся ў Міністэрства абароны з адпаведнай просьбай. І хоць план пошукавых работ на год быў даўно зацверджаны, міністэрства пайшло насустрач. Усе раней намераныя работы былі адменены, праз некалькі дзён асабовы склад 52-га спецыялізаванага пошукавага батальёна Мінабароны быў у Брэсце. Літаральна ў першы тыдзень раскопак стала ясна, што ўсе папярэднія разлікі-меркаванні нічога не вартыя. Бывалі дні, калі байцы паднімалі астанкі дзясяткамі, ледзь не сотнямі за дзень.

— З самага пачатку мы ведалі, што можам наткнуцца на сляды пахаванняў, аб гэтым быў папярэджаны інвестар, але такой лічбы ніхто не чакаў. Нават гісторыкі. Гэта быў шок! — не хавае эмоцый Аляксандр Рагачук.

ФОРМЫ ЎВЕКАВЕЧВАННЯ

У гарвыканкам тады запрасілі кіраўнікоў яўрэйскіх абшчын Брэста. З імі былі абмеркаваны далейшыя дзеянні па ўвекавечванні памяці. Грамадскія актывісты ў цэлым згадзіліся з тым, што прапаноўваў гарадскі выканаўчы камітэт. Галоўнае, што месца пахавання не трапляе канкрэтна пад забудову. Гэта значыць, фундаменты будынкаў не кладуцца на грунт, у якім да нядаўняга часу знаходзіліся косці. Адлегласць ад тран-

шэі-магілы да бліжняй сцяны складае пяць метраў. Тут не будзе гульнівых пляцовак, нават не будзе паркоўкі альбо нечага падобнага. Толькі зялёная трава.

Вось са знакам альбо абазначэннем месца пахавання трэба як след падумаць, лічыць старшыня гарвыканкама. З ім нельга не пагадзіцца. Зараз, дарэчы, мясцовая ўлада прапануе вынесці знак-барэльф на праспект Машэрава. Гэта адна з вуліц, якія абмяжоўваюць названы квартал, і галоўная магістраль горада. На гэтым месцы знак будзе больш прыкметны і для гараджан, і для турыстаў. А помнік вязням гэта знаходзіцца менш чым за сто метраў ад названага квартала. Магчыма, яго трэба абнавіць і ўдасканаліць альбо на яго месцы наогул уставаць новы. Пакуль гэтыя пытанні знаходзяцца на ўзроўні прапаноў і адкрытыя для абмеркавання. Інвестар «Прыбужскага квартала» гатовы прафінансаваць увекавечванне нявінных ахвяр фашызму.

ПЕРАПАХАВАЦЬ І ПОМНІЦЬ

Астанкі былых жыхароў горада будуць перапахаваныя ў маі на Паўночных могільках. Там, дарэчы, ужо знайшлі спакой астанкі з месца расстрэлу 350 яўрэяў у Гершонах. Праект мемарыяла распрацоўвае гарадская архітэктура па даручэнні кіраўніцтва горада.

Магчыма, гэта будзе нейкая агульная магіла з абеліскам, якую абазначыць архітэктурнымі формамі. Пасля таго як скончацца работы па эксгумацыі ўсіх астанкаў, а таксама шурфаванне ўсёй тэрыторыі, стане вядомым дзень перапахавання. На цырымонію зможа прыйсці кожны, каму неаб'якавае мінулае горада, хто захаце ўшанаваць памяць ахвяр вайны. Гэтая кампанія пройдзе за кошт сродкаў гарадскога бюджэту. Далучыцца, у тым ліку да фінансавання, могуць усе ахвотныя.

— Цяперашнія прыборы і тэхналогіі даюць магчымасць вельмі дакладна абследаваць зямлю, — сказаў старшыня гарвыканкама. — Мне прынцыпова важна, каб дзеці ў пясочніцах не гулялі на касцях. Таму і праводзіцца такая скрупулёзная работа, абследаецца кожны сантыметр зямлі. Усе астанкі людзей будуць узнятыя на паверхню і належным чынам пахаваныя. Гэта ж страшна, нават уявіць і асэнсаваць цяжка, што людзей стралялі тысячамаі і закопвалі абы-як, фактычна толькі прысыпалі.

X X X

Недзе ў інтэрнэце прамільгнула пытанне-разважанне, звязанае з цяперашнімі брэсцкімі раскопкамі: «Няўжо ніхто не спрабуе ідэнтыфікаваць рэшткі на прадмет сваяцтва?» Наіўнае пытанне. Няма каму гэта рабіць. Знішчалі ж цэлымі сем'ямі. Забівалі нямоглых старых і груднічоў-немаўлят. У гэтым пекле не засталася цётка-пляменнікаў, стрыечных братоў і сяцёр. У кнізе «Памяць. Брэст» ёсць спісы 12 тысяч вязняў-ахвяр гета, тых, каго ўдалося ўстанавіць. Там значыцца, напрыклад, 11 чалавек з прозвішчам Высоцкі. Магчыма, гэта далёкія сваякі знакамітага спевачка. Як вядома, дзед Уладзіміра Высоцкага быў родам з Брэста. З брэсцкіх Высоцкіх не засталася нікога. Як і з сем'яў Авярбухаў, Балглеяў, Гольдманаў, Пятрушкаў, Шчадравіцкіх, Рапапортаў... Нядаўна размаўляла з маладой жанчынай, бабуля і дзядуля якой прыехалі адразу пасля вайны ў Брэст на работу. Ім прапанавалі на выбар пустыя яўрэйскія кватэры з мэбляй, посудам, адзеннем. Яны занялі адну і сталі жыць, як і іншыя іх суседзі... Я гэта да таго, што ніколі не шкодзіць ведаць гісторыю свайго горада. Дый справа гонару цяперашніх гараджан, іх абавязак — прыстойна аддаць даніну павагі людзям, што загінулі ў 1941—1942 гадах. І помніць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Тэатр

ШАГАЛ У... РУКАХ!

Напярэдадні Міжнароднага дня лялечніка, які святкуецца 21 сакавіка, у віцебскім Беларускам тэатры «Лялька» ўпершыню паказалі спектакль «Мастак. Вяртанне ў Віцебск».

Рэжысёр спектакля і мастацкі кіраўнік «Лялькі» Віктар Клімчук у новым спектаклі пры дапамозе лялек пастараўся пазнаць свет Шагала, яго творчае станаўленне і цярністы шлях да сусветнай славы. Пра выпрабаванні, праблемы і перажыванні Марк Шагал напісаў у аўтабіяграфіі «Маё жыццё», якая і стала асновай п'есы і спектакля.

Галоўную ролю мастака выканаў адзін з самых вопытных актёраў «Лялькі» Юрась Франкоў, ён прызнаўся, што новая роля — самая складаная ў яго творчай кар'еры.

Падчас міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» тэатр з'яўляецца сталіцай праекта «Лялечны квартал». Пачынаючы з 2014 года, жыхары і госці Віцебска маюць магчымасць пабачыць спектаклі для дзяцей і дарослых не толькі на сцэне: традыцыйна сталі вядомыя спектаклі і перформансы.

Прэм'ера спектакля «Мастак. Вяртанне ў Віцебск».

Прафесійны ўзровень «Лялькі» ўжо шмат разоў высока ацэньваўся на конкурсах, фестывалях, ды іншых творчых акцыях у розных краінах, дзе спектаклі на беларускай мове добра ўспрымаліся нават без перакладу.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Запрашальнік

КАМУ ПАЗІІ? УСІМ!

Мінск ужо другі раз далучыўся да міжнароднага фестывалю «Сусветны дзень паэзіі», што пройдзе 21 сакавіка ў 60 гарадах 10 краін свету.

Галоўнай пляцоўкай свята ў беларускай сталіцы будзе Дом Масквы. Тут адбудзецца вялікі паэтычна-музычны канцэрт з удзелам музычных гуртоў і лаўрэатаў конкурснай часткі фесту, выстаўка-кірмаш мастацкай і вучэбнай літаратуры і буккросінг усляпу. Уваход на мерапрыемства бясплатны, але пажадана мець з сабой кнігу на абмен — з дамашняй бібліятэчкі альбо напісаную вамі, калі вы пачынаючы ці вопытны аўтар. Пальова кніг, якія прыносяць наведвальнікі фестывалю (сярод іх чакаюцца ў тым ліку прадстаўнікі Саюза пісьменнікаў Беларусі), будзе перададзена дабрачыннаму фонду «Белы бусел» і трапіць да маленькіх пацыентаў анкацэнтра ў Бараўлянах, а таксама да выхаванцаў дамоў-інтэрнатаў у Вілейцы і Наваградку для дзяцей з цяжкімі парушэннямі маўлення. Дарэчы, на асобным стэндзе будуць прадстаўлены і самвыдатаўскія кнігі, напісаныя дзецьмі з анкацэнтра.

Акрамя таго, арганізатары прапануюць гасцям мноства дадатковых цікавінак і забаў: выстаўку жывых скульптур ад эксперыментальнага тэатра-студыі «Залаты рэжысёр» у суправаджэнні сапраўднай кельцкай арфы, інтэрактыўнае тэатралізаванае прадстаўленне, раздачу скруткаў з прадказаннямі на вершах, сувенірны кірмаш і адмысловую фотазону. «Прыходзьце, мы раздадзім #усімпаэзіі», — запэўнівае куратар фестывалю ў Мінску пэсмістка Ганна БУХТА.

Вікторыя ЗАХАРАВА.

ОАО «КОНДИТЕРСКАЯ ФАБРИКА «СЛОДЫЧ»
осуществляет реализацию следующей техники:

✓ **ТРАКТОР МТЗ 82.1**,
 1992 года выпуска по цене 9 600,00 руб. без учета НДС.

✓ **АВТОМОБИЛЬ MAZDA 6**,
 2004 года выпуска по цене 6 760,00 руб. без учета НДС.

Телефоны для справок:
8 (017) 398 97 37; + 375 29 355 20 67; + 375 29 121 0 441.

Место расположения объектов:
г. Минск, ул. Радиальная, 54/2. УНП 100129695

Дата, время и место проведения аукциона	25 апреля 2019 года в 10.00 в здании Сорочинского сельисполкома д. Сорочино
Место, дата и время начала и окончания приема заявлений прилагаемых документов	Заявления принимаются с 25 марта 2019 года до 22 апреля включительно с 8.00 до 17.00 в рабочие дни в здании Сорочинского сельского исполнительного комитета по адресу: Витебская область, Ушачский район, д. Сорочино. Граждане представляют паспорт гражданина РБ, его ксерокопию и квитанцию об уплате задатка. Телефоны: 5-27-92, 5-39-31, (8-029) 183-08-66, (8033) 3242526
Наименование объекта	Земельный участок
Целевое назначение	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома
Место расположения	Витебская область, Ушачский район, д. Гора
Характеристика земельного участка	Расположен на берегу озера. Граница земельного участка примыкает к озеру
Кадастровый номер	224986003001000016
Площадь земельного участка (га)	0,1894
Порядок осмотра на местности земельного участка, выставляемого на аукцион	Осмотр земельного участка будет производиться по обращению граждан в комиссию по проведению аукционов
Начальная цена, руб.	2 500, 00 руб.
Размер задатка, руб.	250,00 руб., уплачивается при подаче заявления на регистрацию участника аукциона. Получатель: Сорочинский сельский исполнительный комитет, р/с BY25AKBB36413280614512300000 ф-л 216 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК банка АКВВВУ21216 г. Полоцк, УНП 300007045, код платежа – 04901
Условия продажи объекта	Внесение победителем аукциона платы за земельный участок, возмещение расходов, связанных с изготовлением документации и его проведением, – 2040,18 рубля + затраты за опубликование объявления

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «Брестский райагросервис»

Предмет торгов			
Лот: 1) капитальное строение с инвентарным номером 100/С-89032 площадью 622,0 кв. м (наименование: площадка с асфальтобетонным покрытием, назначение: сооружение неустановленного назначения), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 121283004101000472, площадью 0,0789 га, по адресу: Брестская обл., Брестский р-н, Мотыкальский с/с, д. Ковердяки, ул. Трудовая, 67А			
Начальная цена, руб. (без учета НДС)	7 100,00	Размер задатка, руб.	710,00
Условия продажи	Без условий		
Организатор торгов	Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»		
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона		
Условия оплаты	В соответствии с заключенным договором купли-продажи		
Номер р/с для перечисления задатка	BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк». Региональная дирекция № 100 по Брестской области, ВИС Банка BPSBBY2X, УНП 201028245		
Аукцион состоится 1 апреля 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325			
Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционных торгах, можно узнать у организатора аукционных торгов по телефону: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52			
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00			
Последний день приема заявлений – 1 апреля 2019 г. до 10.00			
* Участник аукциона, выигравший торги, оплачивает продавцу НДС в размере 20 % от продажной стоимости объекта, вознаграждение Организатору аукционных торгов			

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 25 апреля 2019 года проводит 1 А открытый аукцион по продаже имущества

Номера лотов	Наименование имущества	Год выпуска	Начальная цена торгов, бел. руб., (без учета НДС)	Сумма задатка, бел. руб.
1	Автомобиль VOLKSWAGEN LT 35 инв. № 514	2002	9 400,00	940,00
2	Автомобиль TOYOTA CAMRY инв. № 521	2008	15 000,00	1 500,00
3	Автомобиль VOLKSWAGEN CARAVELLE инв. № 523	2008	14 700,00	1 470,00
4	Автомобиль KIA CEED инв. № 526	2009	15 200,00	1 520,00

Место нахождения имущества: г. Минск, ул. Калиновского, 8. Имущество, выставленное на аукцион, находится в республиканской собственности и хозяйственном ведении ГВТУП «Белспецнештехника». Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, 25 апреля 2019 г. в 11.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительные и другие необходимые документы до 15.00 22 апреля 2019 года.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи 25 апреля 2019 г.
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней, нерезиденты Республики Беларусь в течение 10 банковских дней со дня подписания договора купли-продажи.
3. Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем (единственным участником) по фактическим затратам не позднее следующего дня после их проведения.
4. РУП «Белспецконтракт» имеет право отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 бел. руб. и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли – р/с BY51BPSB30121078830299330000, российские рубли – р/с BY05BPSB30121078830876430000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, ул. Чкалова, 18, корп.1, код BPSBBY2X, УНП 101099370, ОКПО 37401662 Корреспондент-Сбербанк России г. Москва № корсчета 3011181010000000090. Реквизиты банка: БИК 044525225 ИНН 7707083893 к/с в ОПЕЛУ Московского ГТУ Банка России № 30101810400000000225. Без НДС. Справки по тел/факс: (017) 398 05 41.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «Барановичский завод автоматических линий»

Предметы торгов			
Лот № 1 1) Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-113095, площадью 327,1 кв. м (назначение: здание специализированное растениеводства; наименование: бытовые помещения теплиц), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14100000003003676, площадью 0,7148 га, по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Королика, 8/23. Составные части и принадлежности: подвал, два ограждения, два выпуска канализации, крыльцо; 2) Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-114334, площадью 503,4 кв. м (назначение: здание специализированное автомобильного транспорта; наименование: гараж напольного транспорта), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14100000003003676, площадью 0,7148 га, по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Королика, 8/24. Составные части и принадлежности: смотровая яма, внутриплощадочные автодороги и промплощадки, ввод хозяйственно-питьевого водопровода, ввод электросети, выпуск канализации; 3) Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-114336, площадью 422,6 кв. м (назначение: здание специализированное автомобильного транспорта; наименование: гараж напольного транспорта), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14100000003003676, площадью 0,7148 га, по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Королика, 8/25. Составные части и принадлежности: смотровая яма			
Начальная цена, руб. (без учета НДС)	149 452,80	Размер задатка, руб.	14 945,28
Лот № 2 1) Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-115381, площадью 224,0 кв. м (назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование: здание склада кислородных баллонов), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14100000003003675, площадью 0,8248 га, по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Королика, 8/12. Составные части и принадлежности: одна погрузочно-разгрузочная площадка; 2) Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-99796, площадью 896,6 кв. м (назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование: склад), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14100000003003675, площадью 0,8248 га, по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Королика, 8/11. Составные части и принадлежности: две ramпы, десять стальных резервуаров, площадка для склада леса, внутриплощадочные автодороги и промплощадки, железобетонное ограждение, ввод хозяйственно-питьевого водопровода			
Начальная цена, руб. (без учета НДС)	145 736,00	Размер задатка, руб.	14 573,60
Условия продажи	Без условий		
Организатор торгов	Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»		
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона		
Условия оплаты	В соответствии с заключенным договором купли-продажи		
Номер р/с для перечисления задатка	BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, ВИС Банка BPSBBY2X, УНП 201028245		
Аукцион состоится 10 апреля 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325			
Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, можно узнать у организатора аукционных торгов по телефону: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52			
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00			
Последний день приема заявлений – 9 апреля 2019 г. до 17.00			
* Участник аукциона, выигравший торги, оплачивает продавцу НДС в размере 20 % от продажной стоимости объекта, а также возмещение затрат Организатору аукционных торгов			
*Ранее извещение о продаже имущества ОАО «Барановичский завод автоматических линий» опубликовано в газете «Звезда» от 24.01.2019 г.			

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ИООО «ПЕРФЕКТПЛАСТ»

Предметы торгов			
Лот № 1 1) Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-82194, площадью 554 кв. м (назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование: склад (2-я очередь, 1-й этап)), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14010000001020631, площадью 0,8641 га, по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Коммерческая, 28Г; 2) Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-57695, площадью 38,2 кв. м (назначение: здание неустановленного назначения; наименование: КПП), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14010000001020631, площадью 0,8641 га, по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Коммерческая, 28Г/1, КПП			
Начальная цена, руб. (без учета НДС)	188 910,00	Задаток, руб.	18 891,00
Лот № 2 Ворота металлические, инвентарный номер 0028; ворота распашные, инвентарный номер 0045; ворота распашные, инвентарный номер 0046; ограждение металлическое, инвентарный номер 0029			
Начальная цена, руб. (без учета НДС)	6 630,00	Задаток, руб.	663,00
Условия продажи	Без условий		
Организатор торгов	Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»		
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона		
Условия оплаты	В соответствии с заключенным договором купли-продажи		
Номер р/с для перечисления задатка	BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, ВИС Банка BPSBBY2X, УНП 201028245		
Аукцион состоится 5 апреля 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325			
Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, можно узнать у организатора аукционных торгов по телефону: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52			
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00			
Последний день приема заявлений – 4 апреля 2019 г. до 17.00			
Участник аукциона, выигравший торги, возмещает затраты на организацию и проведение аукционных торгов, включая вознаграждение Организатору аукционных торгов			
Ранее извещение о продаже имущества ИООО «ПерфектПласт» опубликовано в газете «Звезда» от 23.01.2019 г.			

Полное наименование и место нахождения покупателя акций	Открытое акционерное общество «Полесье-жилстрой», 224001, Брестская обл., г. Брест, ул. Кижеватова, дом 60
Полное наименование, местонахождение эмитента, акции которого приобретаются	Открытое акционерное общество «Полесье-жилстрой», 224001, Брестская обл., г. Брест, ул. Кижеватова, дом 60
Цель приобретения акций	Продажа инвестору на условиях, предусмотренных бизнес-планом общества
Количество акций, которое намеревается приобрести покупатель	10 370 (десять тысяч триста семьдесят) штук
Цена, по которой покупатель намерен приобрести акции	66,20 бел. руб. (шестьдесят шесть белорусских рублей двадцать копеек) за одну акцию
Порядок и форма расчетов	Путем перечисления денежных средств на банковский счет продавца не позднее 60 банковских дней с момента заключения сделок купли-продажи акций
Адрес, по которому будут заключаться договоры купли-продажи акций	224001, г. Брест, ул. Кижеватова, 60, УНП 200050191
Дата начала и окончания срока представления предложений акционеров о продаже акций	с 01.04.2019 г. по 28.06.2019 г.
Дата начала и окончания покупки акций (заключение договоров купли-продажи акций пропорционально поданным предложениям)	с 01.07.2019 г. по 26.07.2019 г.
Контактный телефон	8 (0162) 21 72 44

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, WWW.BELTORGI.BY.

Продавец: ОАО «Рыбхоз «Красная Зорька» (УНП 400044343) в лице управляющего в деле о банкротстве частного предприятия «Эффективное Управление», тел. +375 (29) 645-45-14.

Публичные торги в электронной форме будут проведены **3 апреля 2019 г.** с 09.00 до 17.00 на электронной торговой площадке WWW.BELTORGI.BY. Извещение о ранее проведенных торгах опубликовано в газете «Звезда» от 26.01.2019 г. и на сайте bankrot.gov.by

Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС
Автомобиль MAZ 533603-220, инв. № 148, 2007 г. в., рег. № AA 9576-3	5 200,00
Автомобиль MAZ 437141 КУПАВА 478800, инв. № 918, 2008 г. в., рег. № AE 7982-3, тип ТС – грузовой изотермический фургон	6 850,00
Автомобиль MAZ 437030-321, инв. № 869, 2008 г. в., рег. № AB3483-3, тип двигателя – дизельный Д-245	4 850,00
Автомобиль ГАЗ 3309, инв. № 871, 2008 г. в., рег. № AB7894-3, тип двигателя – дизельный Д-245	2 425,00
Автомобиль ГАЗ 3309, инв. № 870, 2008 г. в., рег. № AI 3844-3, тип двигателя – дизельный Д-245	1 550,00
Автомобиль ГАЗ 31105, инв. № 864, 2007 г. в., рег. № 6161 BE-3	1 500,00
Автомобиль ГАЗ 3309, инв. № 150, 2007 г. в., рег. № AB 3324-3, тип двигателя – Д-245	1 600,00
Автомобиль ГАЗ 33104, 2005 г. в., рег. знак AA 4833-3	792,00
Автомобиль MAZ 437041-261, 2007 г. в., рег. знак AA 9509-3	5 040,00

Местонахождение – Гомельская обл., Житковичский р-н, п. Красная Зорька, ул. Центральная, 10, телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-03.

Для участия в торгах необходимо в срок по 02.04.2019 г. до 17.00: 1) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY06-SOMA30120013860101000933 в ЗАО «Идея Банк», код SOMABY22, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация»; 2) подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте WWW.BELTORGI.BY; 3) направить в отсканированном виде все прилагаемые к заявке документы по адресу: marketing@zalog.by (подробнее – в информации лота на сайте WWW.BELTORGI.BY).

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов.

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Оформление результатов торгов в день их проведения.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 рабочих дней со дня их проведения, а также аукционный сбор. После этого между продавцом и победителем торгов в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА		
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703	
Продавец	Минское районное потребительское общество, г. Минск, ул. Бровки, 24	
Предмет аукциона		
Месторасположение: Минская обл., Минский р-н, Михановичский с/с, д. Бордиловка		
Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер
Магазин № 4	348,1 кв. м	600/С-132768
Составные части и принадлежности: пристройка		
Сведения о земельном участке: пл. 0,3767га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания магазина № 4 в д. Бордиловка. Ограничения (обременения) прав: охранный зона линий электропередачи до 1000 вольт, пл. 0,0210 га		
Начальная цена лота с НДС 20 % – 163 560,00 бел. руб.		
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по р/с Минской и Могилевской области, БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона		
Условия оплаты предмета аукциона		
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) дней после заключения договора купли-продажи		
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by		
Аукцион состоится 23.04.2019 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 22.04.2019 в 17.00 по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; 8 044 704-92-06. www.cpo.by. E-mail: auction@cpo.by		

Проведение повторных торгов по продаже имущества ИЧПУП «Нордальфа-Бел»

№ лота	Наименование лота	Начальная цена, бел. руб.	Сумма задатка 10 %, бел. руб.	Шаг торгов 5 %, бел. руб.
1	Кран подъемный прицепной колесчато-телескопический PAUS PTK 31	47 996,00	4 799,60	2 399,80

Цена указана без НДС (в соответствии с п. 2.30.2 ст. 115 ОЧ НК Республики Беларусь).

Местонахождение лота: **Логойский р-н, д. Алехицы, ул. Центральная, д. 38.**

Торги в электронной форме (далее – торги) будут проведены на электронной торговой площадке WWW.TORG124.BY: начало – **8 апреля 2019 г., в 09.00;** окончание – **8 апреля 2019 г., в 17.00.**

Письменная заявка на участие в торгах и копия документа, свидетельствующего об оплате задатка, подается с 21.03.2019 по 04.04.2019 на адрес электронной почты организатора торгов: torgi24@tut.by.

Задаток на участие по каждому лоту составляет 10 % от его начальной цены и должен быть перечислен по **04.04.2019** на расчетный счет организатора торгов – ООО «Расантехторг», г. Минск, ул. Корженевского, 14, оф. 404, УНП 191514793, р/с BY56UNBS30120893600010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код (ВИС) UNBSBY2X, назначение платежа: задаток по лоту (наименование лота и его номер) для участия в электронных торгах **08.04.2019.**

Организатор торгов: **ООО «Расантехторг»**, тел. +375 (29) 670-30-84.

Продавец: **ИЧПУП «Нордальфа-Бел»**, в лице управляющего ООО «БизнесУэй», тел. +375 (29) 165-33-65.

Лицо, ответственное за хранение имущества: **ООО «Расантехторг»**, тел. +375 (29) 670-30-84.

Ознакомиться с лотами можно в будние дни с 09.00 до 17.00 по месту нахождения лота, предварительно согласовав время прибытия.

Победитель торгов возмещает расходы, связанные с проведением торгов (сумма затрат указана на сайте организатора торгов).

Правила и порядок проведения торгов, оформление участия в электронных торгах указаны на сайте Единого государственного реестра сведений о банкротстве www.bankrot.gov.by и на сайте **WWW.TORG124.BY**

Шануй сваё! КРАЯЗНАЎЦЫ, КУЛЬТУРОЛАГІ І РЭКАНСТРУКТАРЫ

У юбілейнага Фэсту экскурсаводаў —
САМЫЯ ЦІКАВЫЯ ВЯДУЧЫЯ

18 красавіка ва ўсім свеце па ініцыятыве ЮНЕСКА адзначаецца Міжнародны дзень помнікаў і гістарычных мясцін. У Беларусі да гэтага свята прымеркаваны Фэст экскурсаводаў, падчас якога бясплатна можна трапіць на самыя разнастайныя ўнікальныя экскурсіі па ўсёй краіне, а таксама ў замежжы.

Кожны дзень, ідучы на работу ці заняткі, мы абмінаем унікальныя помнікі культуры, архітэктуры, прыроды, але нават не здагадваемся пра гэта. Дзякуючы Фэсту экскурсаводаў ёсць магчымасць звярнуць увагу беларускага грамадства на тыя помнікі, якія знаходзяцца побач з намі. Часам мы нават не ўяўляем, наколькі багатая гісторыя тых мясцін, дзе мы жывём, працуем ды звыкла бавім свой час. Веданне гісторыі свайго краю, раёна, горада, вёскі — гэта падстава для гонару сваёй Радзімай! Вандроўкі ў межах фэсту — гэта не толькі пра велічныя замкі і манументальныя палацы, але і пра дарагія сэрцу невялікія дамкі, заняпалыя сядзібы — усё, што стварае непаўторнасць роднага краю.

Сёлета Фэст экскурсаводаў юбілейны: свята, якое адбудзецца 13—14 красавіка, ладзіцца дзясяты раз. У яго межах — шматлікія экскурсіі па ўсёй краіне, таксама чакаюцца вандроўкі па беларускіх мясцінах у замежжы. Падрыхтаваны і юбілейныя навінкі: квэсты для дзяцей і дарослых, незвычайныя маршруты па «звычайных» мясцінах. Пашырыцца і разнастайнасць экскурсій. Вандроўкі ў межах фэсту запланаваны дзіцячыя, храмавыя, тэматычныя, экскурсіі для людзей з інваліднасцю, экскурсіі на прамысловыя прадпрыемствы.

Стваральнікі Фэсту экскурсаводаў не ставяць сабе мэту павялічыць колькасць бясплатных экскурсій, але будуць больш пільна адсочваць іх якасць. Традыцыйна экскурсіі ў межах Фэсту экскурсаводаў могуць праводзіць не толькі прафесійныя экскурсаводы, але таксама выкладчыкі гісторыі, краязнаўцы, даследчыкі пэўных эпохі, асобы, тэматыкі ці рэгіёна. Таму часта ў фэсце прымаюць удзел мастацтвазнаўцы, гісторыкі, культуролагі, архівісты, архітэктары, рэстаўратары і іншыя спецыялісты. Такія экскурсіі заўжды адметныя і папулярныя, бо на іх можна дазнацца каштоўныя звесткі пра той ці іншы аб'ект ад сапраўдных прафесіяналаў сваёй галіны.

Ідэя Фэсту экскурсаводаў нарадзілася ў 2009 годзе ў асяроддзі неабякавых да гісторыі людзей, і з году ў год ён пашыраецца і выклікае вялікую цікавасць у наведвальнікаў. Адбылося ўжо дзевяць фестываляў, якія наведалі тысячы ўдзельнікаў, прайшлі сотні цікавых разнапланавых экскурсій. За гэты час у фэсту з'явіліся пастаянныя наведвальнікі і шматлікія прыхільнікі, якія з нецярпеннем чакаюць штогадовае свята экскурсій.

Арганізатарамі Фэсту экскурсаводаў — 2019 выступаюць Беларускі камітэт Міжнароднай рады па помніках і мясцінах (ICOMOS), Беларускі фонд культуры і Нацыянальнае агенцтва па турызме.

Падрабязную інфармацыю можна даведацца на сайце фестываля festguides.by. Праграма Фэсту экскурсаводаў — 2019 з'явіцца на дадзенай старонцы 7 красавіка. Пачынаючы з гэтай даты можна будзе рэгістравацца на экскурсіі фэсту.

Варвара ГОМАН.

Будзь у курсе!

НЕРАСТАВЫЯ ЗАБОРОНЫ

3 20 сакавіка да 18 мая ў рыбалоўных угоддзях Брэсцкай і Гомельскай абласцей устанавіваецца забарона на лоўлю ўсіх відаў рыбы. У Мінскай, Магілёўскай і Гродзенскай абласцях аналагічная забарона пачне дзейнічаць з 1 красавіка і прадоўжыцца да 30 мая, у Віцебскай вобласці — з 10 красавіка да 8 чэрвеня. У гэтыя ж тэрміны забараняецца здабываць вузкапалага рака.

Падчас нераставай забароны аматарскае рыбалоўства цалкам не забаронена, але істотна абмежавана: рыбацкія снашчаныя штучнай прынадай, з адным адзінарным або двайным, або трайным кручком у светлы час сутак з берага (без заходу ў ваду). Выкарыстанне любых іншых прылад або спосабаў лоўлі ў перыяд забароны кваліфікуецца як парушэнне і цягне накладанне штрафу ў памеры ад 20 (510 рублёў) да 50 (1275 рублёў) базавых велічынь. За вылаўленую забароненым спосабам або прыладай рыбу парушальнік абавязаны пакрыць шкоду, якая ў перыяд нераставай забароны вылічаецца па трайных таксах. Прычыненне шкоды на суму 100 (2550 рублёў) і больш базавых велічынь з'яўляецца падставай для распачынення крымінальнай справы.

На працягу ўсяго перыяду забароны грамадзянам забаронена карыстацца маламернымі суднамі — не толькі для рыбалоўства, але і для іншых мэт (выключэнні — у падп. 109.6 Правілаў вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства).
Сяргей РАСОЛЬКА.

Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	-	-
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	-	-
Чистая прибыль (убыток)	210	11	49
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Совокупная прибыль (убыток)	240	11	49
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	-	-
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	-	-

Руководитель Н. Е. Цветкова
Главный бухгалтер Ю. И. Быцкевич
13 февраля 2019 г.

Аудиторское заключение по бухгалтерской отчетности ООО «Страховой брокер Спорт Капитал» за период с 01.01.2018 г. по 31.12.2018 г.

Директору Общества с ограниченной ответственностью «Страховой брокер Спорт Капитал» Н. Е. Цветковой

Аудиторское мнение

Мною проведен аудит годовой бухгалтерской отчетности Общества с ограниченной ответственностью «Страховой брокер Спорт Капитал». Место нахождения Общества с ограниченной ответственностью «Страховой брокер Спорт Капитал»: 220020, г. Минск, пр-т Победителей, д. 20, корп. 3, ком. 5.

Сведения о государственной регистрации: свидетельство о государственной регистрации выдано решением Министерства финансов Республики Беларусь от 10 июня 2015 г.; УНП 806000671.

Бухгалтерская отчетность ООО «Страховой брокер Спорт Капитал» состоит из:

- бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря.2018 года;
- отчета о прибылях и убытках;
- отчета об изменении собственного капитала;
- отчета о движении денежных средств, закончившегося на указанную дату;
- примечаний к бухгалтерской отчетности.

По моему мнению, прилагаемая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение Общества с ограниченной ответственностью «Страховой брокер Спорт Капитал» по состоянию на 31 декабря 2018 года, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Законодательством Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения

Я провела аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Мои обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудитора – индивидуального предпринимателя по проведению аудита бухгалтерской отчетности» настоящего заключения. Мною соблюдался принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства и нормам профессиональной этики. Я полагаю, что полученные мною аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Обязанности аудируемого лица по подготовке бухгалтерской отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление бухгалтерской отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь и организацию системы внутреннего контроля аудируемого лица, необходимой для подготовки бухгалтерской отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При подготовке бухгалтерской отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности, а также за надлежащее раскрытие в бухгалтерской отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать аудируемое лицо, прекратить его деятельность или когда у него отсутствует какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки бухгалтерской отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудитора – индивидуального предпринимателя по проведению аудита бухгалтерской отчетности

Цель аудиторской проверки состоит в получении разумной уверенности в том, что бухгалтерская отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выраженное в установленной форме аудиторское мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей бухгалтерской отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, аудитор применяет профессиональное суждение и сохраняет профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, я выполняю следующее:

- выявляю и оцениваю риски существенного искажения бухгалтерской отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; разрабатываю и выполняю аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками; получаю аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений бухгалтерской отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие;
- получаю понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей значение для аудита, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно эффективности функционирования этой системы;
- оцениваю надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, а также обоснованности учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в бухгалтерской отчетности;
- оцениваю правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности и на основании полученных аудиторских доказательств делаю вывод о том, что имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно. Если я прихожу к выводу о наличии такой существенной неопределенности, я должна привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в бухгалтерской отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, мне следует модифицировать аудиторское мнение. Мои выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных до даты подписания аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно;
- оцениваю общее представление бухгалтерской отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также того, обеспечивает ли бухгалтерская отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях и событиях.

Я осуществляю информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Я представляю лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что мною были выполнены все требования в отношении соблюдения принципа независимости и до сведения этих лиц была доведена информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Аудитор – индивидуальный предприниматель О. В. Атрасевич

Реквизиты аудитора – индивидуального предпринимателя
Аудитор – индивидуальный предприниматель Атрасевич Ольга Викторовна;
Место нахождения: Минская обл., Минский район, аг/г Ждановичи, ул. Полевая, 17-29;
Сведения о государственной регистрации: Решение Минского райисполкома от 02.06.2000 г., регистрационный номер 690064363.
11 марта 2019 года

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2018 года

Организация	Общество с ограниченной ответственностью «Страховой брокер Спорт Капитал»
Учетный номер плательщика	806000671
Вид экономической деятельности	Деятельность страховых агентов и брокеров
Организационно-правовая форма	Общество с ограниченной ответственностью
Орган управления	Общее собрание участников
Единица измерения	тыс. руб.
Адрес	220020, Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Победителей, д. 20, корп. 3, ком. 5

Активы	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	3	1
Нематериальные активы	120	-	-
Доходные вложения в материальные активы	130	-	-
в том числе			
инвестиционная недвижимость	131	-	-
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы	140	-	-
Долгосрочные финансовые вложения	150	-	-
Отложенные налоговые активы	160	-	-
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	-	-
Прочие долгосрочные активы	180	-	-
ИТОГО по разделу I	190	3	1
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	1	-
в том числе			
материалы	211	1	-
животные на выращивании и откорме	212	-	-
незавершенное производство	213	-	-
готовая продукция и товары	214	-	-
товары отгруженные	215	-	-
прочие запасы	216	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-	-
Расходы будущих периодов	230	-	-
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	-	-
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	1	13
Краткосрочные финансовые вложения	260	-	-
Денежные средства и их эквиваленты	270	69	81
Прочие краткосрочные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	290	71	94
БАЛАНС	300	74	95

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	48	48
Неоплаченная часть уставного капитала	420	-	-
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	(10)	-
Резервный капитал	440	13	2
Добавочный капитал	450	-	-
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	11	39
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	-	-
Целевое финансирование	480	-	-
ИТОГО по разделу III	490	62	89
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	-	-
Отложенные налоговые обязательства	530	-	-
Доходы будущих периодов	540	-	-
Резервы предстоящих платежей	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	-	-
ИТОГО по разделу IV	590	-	-
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	-	-
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	12	6
в том числе			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	2	-
по авансам полученным	632	-	-
по налогам и сборам	633	-	2
по социальному страхованию и обеспечению	634	-	1
по оплате труда	635	-	3
по лизинговым платежам	636	-	-
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	10	-
прочим кредиторам	638	-	-
Обязательства, предназначенные для реализации	640	-	-
Доходы будущих периодов	650	-	-
Резервы предстоящих платежей	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
ИТОГО по разделу V	690	12	6
БАЛАНС	700	74	95

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за январь – декабрь 2018 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 года	За январь – декабрь 2017 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	103	137
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(66)	(60)
Валовая прибыль	030	37	77
Управленческие расходы	040	(21)	(16)
Расходы на реализацию	050	-	(4)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	16	57
Прочие доходы по текущей деятельности	070	-	-
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(5)	(4)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	11	53
Доходы по инвестиционной деятельности	100	-	-
в том числе			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	-	-
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	-	-
проценты к получению	103	-	-
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	-	-
Расходы по инвестиционной деятельности	110	-	-
в том числе			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	-	-
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	-	-
Доходы по финансовой деятельности	120	28	8
в том числе			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	28	8
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	-
Расходы по финансовой деятельности	130	(25)	-
в том числе			
проценты к уплате	131	-	-
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(25)	-
прочие расходы по финансовой деятельности	133	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	3	8
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	14	61
Налог на прибыль	160	(3)	(12)
Изменение отложенных налоговых активов	170	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	-	-

На экранах

Як сталелі ў амерыканскіх 1990-х?

У сталічным пракаце паказваюць настальгію і скейтборд як сацыяльны арыбут

«Ты яшчэ не дарос да таго ўзросту, калі хлопцы становяцца казламі», — прымаеце лірычную амерыканскую карціну аб перыядзе дзяцінства, калі вельмі хочацца быць дарослым, тусавацца з крутымі скейтбардыстамі і казаць «к чорту гэту маці». Адкрыты ў праграме «Панарама» Берлінскага міжнароднага кінафестывалю, якая збірае ці спрабуе сабраць найцікавейшае ў нетрадыцыйным кіно, фільм «Сярэдзіна 90-х» з яго рэтравізуалам, выдатным музычным суправаджэннем і смешнымі рухамі галоўнага героя прыйшоў на мінскі вялікі экран.

Вы ўжо ведаеце Джона Хіла хаця б па карціне Марціна Скарсэза «Воўк з Уол-Стрыт» (падазраю, з натуральнай для нас дасведчанасцю ў папулярным амерыканскім кіно, і па многіх іншых). Пазнавальны твар, калі гэта не гучыць прыніжальна, у акцёрскай кагорце, а таксама прадзюсар гэтым разам прадставіў свой рэжысёрскі дэбют па ўласным сцэнарыі.

Пра тое, відаць, што бліжэй да цэла: пшчотныя ўспаміны пра сярэдзіну 90-х ды імклівае сталенне — непазбежны пераход з маленства ў няпростое, адказнае і сур'ёзнае малалецтва. Вось чаму, апроч як камедыя драма, «Сярэдзіна 90-х» уяўляецца таксама метафарычным роўд-муві, сімвалічным пераходам з аднаго стану ў другі, калі ад першага застаюцца толькі аматарскае відэа, шнары на целе і тужлівая настальгія.

У цэнтры ўвагі — хлопчык Стыві, які жыве з маці і не вельмі пріянным старэйшым братам. Каб выйсці з кола сям'і і расчапіць замкнёны на ёй сусвет, Стыві адшуквае кампанію, да якой яму вельмі хочацца далучыцца. Яна фрывольна жартуе, для кожнага мае асобную мянушку і вырабляе зайздросныя трукі на скейтбордзе. А для ўразлівага хлапача сэрца што яшчэ патрэбна.

Стыві мяняе дзіцячы «рэпертуар» на сцяне свайго пакоя, крадзе грошы ў матчынай камодзе, каб купіць скейтборд, і спрабуе далучыцца да кампаніі новых знаёмых. Уласна гэта спроба перацякае ў тусоўку на ўвесь фільм, якая, з аднаго боку, цудоўна выяўляе механізмы дзеяння соцыуму, а з іншага — прыносіць сентыментальнасць сапраўднага сяброўства.

Сацыяльная іерархія, фактары, што ўплываюць на папулярнасць, канкурэнцыя ў барацьбе за ўвагу і сімпатыі, зайздрасць і паняцце «крутасць» — рэчы, на якіх лабудавана камунікацыя вялікіх і маленькіх груп, заключаныя ў кампаніі, у якую трапіў Стыві. Але пакуль мы вывучаем гэты грамадскі лад, за ўсімі механістычнымі працэсамі з'яўляецца нешта значна больш важнае, пачуццёвае.

У гэтым балансе галоўны герой адчувае сябе найлепшым чынам: заваёўвае вавагу за бясстрашнасць і ў маркотныя хвіліны знаходзіць у сяброў суцэльнае, упершыню застаецца з дзяўчынай і ў шчаслівым экстазе жартуе пра гэта з камандай, з-за тонкіх псіхалагічных нюансаў дзеяння ў групе аказваецца ў небяспечнай сітуацыі, але атрымлівае магчымасць упэўніцца, што гэтыя людзі гатовы чакаць навін з яго бальнічнай палаты на нязручных канапах хола клінікі.

Не, нічога трагічнага. Карціна ўвогуле не дае ніводнай нагоды для таго, каб сэрца глядача ўпала. Вельмі зручны, роўны і стрыманы фільм толькі ўзнагароджвае багатай музычнай падборкай, у суправаджэнні якой ён становіцца паэтычным і мяккім аповедам пра асабістае. Нават малалецтва, якое быццам нясе за сабой іншай якасці праблемы, нешта псіхалагічна некамафортнае, карціну не абцяжвае, а вельмі далікатна маецца на ўвазе. Пераход на наступны ўзровень адбудзецца пад прымірэнне з усімі непрыязнымі сіламі і настальгію ў квадраце — відэаролік унутры фільма, які выхоплівае эпізоды сумесных дзён і робіць іх усяго толькі справай мінулага.

Асабліва варты адзначыць, як з дапамогай шматлікіх дэталей і мімалётных рухаў не проста раскажваецца асабістая гісторыя, але і выпісваецца сярэдзіна 90-х. «Хто такія чорныя?», бутэлька, цыгарэта і кепка задам наперад, з якімі ты выглядаеш дарослым, касеты, «гета», імкненні.

Карціна і праўда вельмі асабістая, што ў гэтым выпадку становіцца яе безумоўнай вартасцю: калі ты можаш не трывіяльна і дэталёва-жывапісна раскажаць пра свае 90-я, без размашыстага сюжэта і буйных падзей, але з музыкай і арганічнымі праездамі на скейтбордзе па сярэдзіне дарогі, яны набываюць неабавязковы для прагляду, але прыёмны флёр.

Шукайце ў Falcon Club Буцік Кіно і сетцы Silver Screen.
Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.11	19.24	12.13
Віцебск —	7.01	19.14	12.13
Магілёў —	7.01	19.14	12.13
Гомель —	6.58	19.11	12.13
Гродна —	7.26	19.39	12.13
Брэст —	7.27	19.40	12.13

Месяц

Поўня ў 4.42.
Месяц у сузор'і Шалая.

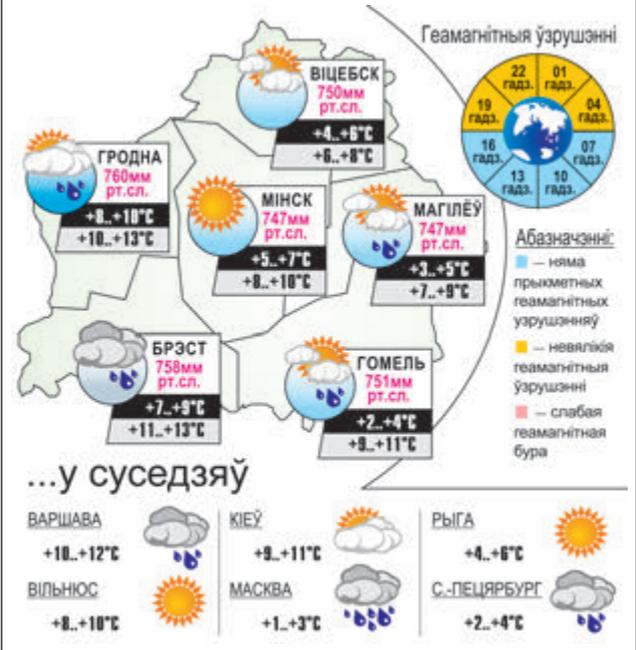
Імяніны

Пр. Апанаса, Арсенія, Лазара.
К. Бенядзікта, Любаміра, Мікалая.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

21 САКАВІКА

1840 год — нарадзіўся Францішак Багушэвіч, беларускі паэт, празаік, публіцыст, перакладчык.

1899 год — нарадзіўся (мястэчка Мір) Мікалай Канстанцінавіч Ільінскі, беларускі акцёр, драматург, тэатральны дзеяч. Акцёрскую дзейнасць пачаў у Мінску ў Першым таварыстве беларускай драмы і камедыі, затым да 1927 года працаваў у БДТ-1. Выконваў эпізодычныя характарныя ролі. Пісаў артыкулы пра тэатр. Памёр у 1943 годзе.

1964 год — нарадзіўся Алег Ігаравіч Хадоска, беларускі кампазітар. У 1989—2004 гадах артыст Дзяржаўнай акадэмічнай харавой капэлы Беларусі імя Р. Шырмы. Аўтар твораў у галіне сімфанічнай і харавой музыкі. Сярод твораў: опера «Цень» паводле п'есы Я. Шварца, балет «Папялушка», сімфонія, сімфанічная паэма «Сымон-музыка», кантаты «Песні Белай Русі», «Псалмы-калядкі», «Літургія Іаана Златавуста», струнныя квартэты, камерна-інструментальная музыка, музыка да спектакляў і кінафільмаў і інш. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

Сусветны дзень паэзіі. Рашэнне абвясціць 21 сакавіка Днём паэзіі было прынята ЮНЕСКА ў 1999 годзе на 30-й сесіі, якая праходзіла ў Парыжы. Адной з асноўных мэт Сусветнага дня паэзіі з'яўляецца заахвочванне моўнай разнастайнасці і падтрымка знікаючых моў пры дапамозе паэзіі. Адзначаючы Сусветны дзень паэзіі, ЮНЕСКА таксама звяртае нашу ўвагу на дзівос-

ную здольнасць паэтычнага слова абуджаць у чалавеку яго творчыя здольнасці.

1839 год — нарадзіўся Мадэст Пятровіч Мусаргскі, рускі кампазітар. Аўтар музычнай драмы «Барыс Гадую», вакальных зборнікаў, музычных памфлетаў, фартэп'янных цыклаў, рамансаў, фартэп'янных п'ес і інш. Памёр у 1881 годзе.

1889 год — нарадзіўся Аляксандр Мікалаевіч Вярцінскі, рускі артыст эстрады, паэт, кампазітар і акцёр, выканаўца ўласных песень. Здымаўся ў фільмах «Змова асуджаных», «Ганна на шыі». Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. Памёр у 1957 годзе.

1963 год — апошнія 27 зняволеных назаўсёды пакінулі легендарную турму «Алькатрас». Указ аб яе закрыцці падпісаў генеральны пракурор ЗША Роберт Кенэдзі, брат прэзідэнта Джона Кенэдзі. Паводле афіцыйнай версіі, гэта было зроблена праз занадта вялікія выдаткі на ўтрыманне зняволеных на востраве. Гісторыя гэтага сумна вядомага месца пачалася ў XVIII стагоддзі. У 1775 годзе іспанскі даследчык Хуан Мануэль дэ Аяла нанёс на карту невялікі востраў, названы ім Isla de Las Alcatrazes, або Востраў пеліканаў. З таго моманту Алькатрас пабываў і фортам, і крэпасцю, і самай страшнай у Злучаных Штатах турмой, адкуль не ўдалося ўцячы ніводнаму вязню. У 1973 годзе тут быў адкрыты музей, які сёння штогод наведваюць каля мільёна турыстаў. Алькатрас пакінуў свой след і ў кінематографі.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
 РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
 Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
 Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
 e-mail: info@zviazda.by,
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 928.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
 РЕКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

20 сакавіка 2019 года.